

گزارش کمیسیون اصل ۹۰ مجلس درباره عملکرد وزارت ورزش و فدراسیون فوتبال با موضوع «فساد در فوتبال»

به: مجلس شورای اسلامی

از: کمیسیون اصل نودم قانون اساسی

موضوع: عملکرد وزارت ورزش و فدراسیون فوتبال (فساد در فوتبال)

ورزش به عنوان ضروری‌ترین مقدمه تندرستی و نشاط اجتماعی، می‌تواند سبب افزایش غرور ملی و همدلی مردم شود. یکی از رشته‌های جذاب و پرطرفدار ورزشی در کشور ما فوتبال است و وزارت ورزش بر اساس وظیفه ذاتی خود مسئولیت نظارت بر فدراسیون‌های ورزشی را بر عهده دارد.

به همین دلیل وزیر ورزش به عنوان مقام عالی باید پاسخگوی مسائل مربوط به فدراسیون‌های ورزشی باشد. وزیر ورزش و جوانان به همراه معاون ورزش همگانی بر اساس اساسنامه فدراسیون فوتبال، عضو مجمع آن فدراسیون هستند و لذا وظایف نظارتی آنان دوچندان است. با این همه در طول سال‌های گذشته، شاهد اتفاقاتی در ورزش فوتبال بوده‌ایم که این رشته پرطرفدار ورزشی را با انتقادات و حاشیه‌های بسیار مواجه کرده است. یکی از این موضوعات، مسئله تخلفات ساختاری است که تبعاتی را در پی داشته است.

مطابق ماده ۱ اساسنامه، فدراسیون فوتبال یک نهاد عمومی غیردولتی و دارای شخصیت حقوقی است. امروزه نهادهای غیردولتی به گونه‌ای خاص در راستای انجام مسئولیت و نیل به اهداف تعریف شده خود، وظایف و مسئولیت‌های گسترده و متنوعی را بر عهده دارند. فدراسیون فوتبال جمهوری اسلامی ایران - که مقر آن در تهران است - در کلیه نقاط کشور، دارای هیأت‌های فوتبال استان یا شهرستان می‌باشد، به همین منظور افراد زیادی را به خدمت منصوب نموده است.

با ورود بی‌ضابطه سرمایه عمومی کشور به این رشته ورزشی و افزایش درآمد فوتبال‌بلیست‌ها نسبت به دیگر اقشار مردم و عدم افزایش سطح کیفی بازی‌ها و متعاقباً نتایج ضعیف حاصله و اخبار منتشره از حواشی تیم‌ها و بازیکنان اعم از تیبانی تیم‌ها، مربیان، داوران و پرداخت‌های غیرمترعارف باشگاه‌ها به بازیکنان و رفتارهای غیراخلاقی رخ داده در خارج و داخل زمین فوتبال از سوی برخی از بازیکنان و رسانه‌ای شدن این موارد، حساسیت افکار عمومی نسبت به این ناهنجاری‌ها بالا رفته و لذا ضرورت بررسی مسائل ذی‌ربط مطرح شده است.

بر همین اساس، کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی در راستای انجام وظایف مصرح در قانون اساسی و متعاقب وصول شکایات و گزارش‌های متعدد در خصوص موضوع «نهادینه شدن فساد و تخلف در فوتبال ایران» ضمن استعلام از مراجع نظارتی و اداری قانونی مرتبط با موضوع، تشکیل جلسات متعدد و مصاحبه با تعداد زیادی از علاقه‌مندان فوتبال و استماع نظر کارشناسان خبره و انجام تحقیقات لازم، اقدام به بررسی این پرونده نمود که خلاصه‌ای مجمل و متناسب با قرائت در جلسه عمومی مجلس شورای اسلامی تهیه گردید و حسب مورد، پرونده جهت طی مراحل قانونی به قوه قضائیه ارسال خواهد شد.

مطابق شأن و وظیفه کمیسیون، این گزارش به طرز کار وزارت ورزش و فدراسیون فوتبال پرداخته و از ورود در جزئیات خودداری شده و البته در مرحله رسیدگی مراجع قضایی، تمام این موارد قابل بررسی دقیق می‌باشد.

کمیسیون اصل ۹۰ برای تهیه این گزارش، اقدامات ذیل را انجام داده است:

۱- تشکیل بیش از ۱۰۰ جلسه با مراجع امنیتی، نظارتی، انتظامی، وزارتخانه‌های مرتبط، رسانه‌ها، مدیران فدراسیون فوتبال، مدیران عامل برخی از باشگاه‌ها، کارشناسان، مربیان، بازیکنان و داوران.

۲- مکاتبات مکرر با دفتر مقامات عالی کشور، وزارتخانه‌های ورزش و جوانان، امور اقتصاد و دارایی، اطلاعات، خارجه و فرهنگ و ارشاد اسلامی و نیز نیروی انتظامی، سازمان صدا و سیما، سازمان نظام وظیفه، حراست نهادهای مرتبط، فدراسیون فوتبال و باشگاه‌های فوتبال.

۳- استماع شهادت شهود و مطلعین در کمیسیون و ثبت آن به صورت کتبی.

تعلم در ارائه توضیحات و پاسخ‌های انحرافی فدراسیون فوتبال به مکاتبات کمیسیون در جریان رسیدگی به این پرونده و عدم همکاری مناسب برخی از نهادها از جمله حراست وزارت ورزش، روند رسیدگی به این پرونده و عدم همکاری مناسب برخی از نهادها از جمله حراست وزارت ورزش، روند رسیدگی به این پرونده را طولانی و دچار مشکل کرد، گرچه در نهایت با تلاش کارشناسان کمیسیون و همکاری برخی از دست‌اندرکاران دلسوز فوتبال، کاستی‌های زیادی برطرف گردید.

حسب گزارش‌های واصله و همچنین بر اساس اظهارات افرادی از اقشار مختلف جامعه فوتبال که به کمیسیون اصل ۹۰ دعوت شدند (با وجود فعالیت ورزشکاران پاک، صادق و سالم در خانواده ورزش علی‌الخصوص فوتبال)، وجود فساد در بخش‌های زیادی از فوتبال ایران و افزایش آن طی چند سال اخیر، غیرقابل انکار بوده و بر اساس اطلاعات مستند، مصادیق این معضلات عبارتند از

۱- تبانی

۲- رشاء و ارتشاء

۳- دوپینگ

۴- شرط‌بندی غیرمجاز

۵- جعل و استفاده از سند مجعول

۶- تصدیق نامه‌های خلاف واقع

۷- فرار مالیاتی

۸- مصرف الکل و روابط نامشروع

۹- مصرف مواد مخدر

۱۰- رواج خرافه‌گرایی از جمله سحر و جادو

۱۱- تحصیل مال از طریق نامشروع

۱۲- نقض آشکار قوانین و مقررات

۱۳- قراردادهای غیرواقعی

وجود این مسائل در فوتبال ایران با توجه به انعکاس اجتماعی آن از طریق رسانه‌ها موج منفی عظیمی ایجاد نموده است که در حال حاضر، خواست مردم و اکثر اهالی فوتبال، زدودن چهره فساد از فوتبال ایران است. ورزشگاه‌های فوتبال به محل مناسبی برای بدآموزی، بدزبانی و دشنام تعدادی از تماشاگرها تبدیل شده تا جایی که بسیاری از خانواده‌ها مانع حضور فرزندان خود در این محیط می‌شوند.

کاهش فاحش تماشاگران در استادیوم‌های ورزشی به هنگام مسابقات، یکی از دلایل اثبات این قضیه است. از طرفی سابقه امر ثابت نموده که از سوی فدراسیون اراده قاطعی با هدف برخورد مناسب با ناهنجاری‌های فوتبال وجود ندارد بلکه بعضی از مدیران آن فدراسیون، خود نیز در وقوع برخی از این ناهنجاری‌ها مشارکت دارند. عدم برخورد منصفانه با پدیده‌های ضد فرهنگی و ضد اخلاقی، شرایط دشواری برای قشر جوان بوجود آورده تا جایی که عده زیادی معتقدند در بعضی از مفسده‌ها، تشکیلاتی بوده و معتقد به وجود مافیا هستند.

بر اساس این بررسی میدانی، مهمترین دلایلی که برای بروز این پدیده در فوتبال ایران می‌توان ذکر کرد، عبارتند از:

- ۱- مشکلات ساختاری اساسنامه فدراسیون
- ۲- منفعل بودن وزارت ورزش و جوانان در برابر تخلفات متعدد ارکان فدراسیون
- ۳- عدم نظارت و اعمال وظایف مصرح در اساسنامه از سوی مجمع فدراسیون فوتبال
- ۴- سوء مدیریت و تصمیمات خلاف قانون روسای وقت سازمان تربیت‌بدنی
- ۵- سوء مدیریت رئیس فعلی فدراسیون فوتبال
- ۶- تامین بودجه فوتبال از بیت‌المال و سرمایه عمومی کشور و عدم نظارت بر نحوه هزینه‌ها
- ۷- سهم‌خواهی جریان‌های سیاسی از فوتبال
- ۸- عدم نظارت بر عملکرد مدیران
- ۹- افزایش بی‌رویه نرخ دستمزد مربیان و بازیکنان
- ۱۰- نقض مقررات و قوانین توسط بعضی از مدیران فدراسیون
- ۱۱- عملکرد سوء بعضی از رسانه‌ها و آلودگی مدیران و دست‌اندرکاران آنها به روابط مالی ناسالم
- ۱۲- عملکرد ضعیف و توأم با تبعیض ارکان قضایی فدراسیون
- ۱۳- استتکاف برخی از مسئولان از خصوصیات سازی باشگاه‌ها
- ۱۴- اعمال نفوذ یا عدم اجراء احکام قطعی در بعضی از پرونده‌های مهم
- ۱۵- تاخیر و تعلل مراجع نظارتی، انتظامی، امنیتی و قضایی در کشف و برخورد با فساد

۱۶- انتصاب اشخاص فاقد تخصص در سمت‌های مدیریتی فدراسیون و هیات مدیره و مدیران عامل باشگاه‌ها توسط مجمع عمومی فدراسیون، وزارت ورزش و جوانان، وزارت صنعت، معدن و تجارت، نیروهای نظامی و انتظامی.

در ادامه با توجه به گستردگی موضوعات و لزوم اختصاص، به گوشه‌ای از عوامل و نشانه‌های بروز آن اشاره می‌شود:

الف - موارد نقص یا نقض مقررات و قوانین فدراسیون فوتبال

یکی از مهمترین دلایل بروز تخلفات متعدد در فوتبال ایران نقص و نقض مقررات و قوانین موضوعه در این باره بوده است که برای نمونه به مواردی از آن اشاره می‌شود:

۱- اساسنامه فدراسیون فوتبال در ۸۲ ماده توسط هیات رئیسه انتقالی فدراسیون در تاریخ ۳۰/۳/۱۳۸۶ تدوین و تنظیم شده و در تاریخ ۱۱/۴/۱۳۸۶ (دوم جولای ۲۰۰۷) به تایید فیفا و در تاریخ ۲۴/۵/۱۳۸۶ به تصویب هیات محترم وزیران رسیده است. اساسنامه مذکور در تاریخ ۴/۱۰/۱۳۹۰ توسط هیات رئیسه فدراسیون اصلاح و در قالب ۸۵ ماده به مبادی ذیربط ابلاغ می‌شود که به علت عدم رعایت مفاد ماده ۳۲ و عدم تائید مفاد اساسنامه اصلاح شده توسط فیفا و هیات وزیران جمهوری اسلامی ایران، این اساسنامه فاقد اعتبار قانونی است. بدیهی است که وقتی اصل اساسنامه به تایید فیفا و هیات وزیران رسیده، موارد اصلاح آن نیز باید به تایید آن مراجع برسد و اعمال اساسنامه‌ای که از تاییدیه مراجع مربوطه برخوردار نیست، خود یک تخلف آشکار است. بر این اساس کمیسیون اصل ۹۰ در گزارش حاضر صرفاً به مفاد اساسنامه مورد تایید فیفا و هیات وزیران استناد می‌نماید.

۲- مطابق بند ۳ ماده ۲۵ اساسنامه، انتخابات رئیس فدراسیون، نواب رئیس، سایر اعضای هیات رئیسه، خزانه‌دار و بازرس از اختیارات مجمع است. اعضای مجمع فدراسیون فوتبال در ماده ۲۴ اساسنامه احصاء شده که دقت در مشخصات آنها ملاحظه می‌شود، اکثریت اعضای با حق رای، زیرمجموعه فدراسیون فوتبال محسوب می‌شوند که طبعاً این ترکیب به دلیل همراهی و هماهنگی با رئیس فدراسیون در انتخاب رئیس و اعضای هیات رئیسه تاثیرگذار خواهند بود و بدیهی است که انتخابات واقعی و آزاد در این روش، حلقه مفقوده محسوب می‌گردد. نمونه بارز آن، انتخابات مورخ ۱۵/۱۲/۹۰ می‌باشد که رئیس قبلی فدراسیون فوتبال توسط مجمعی که اکثریت آن زیرمجموعه فدراسیون فوتبال بودند، مجدداً به عنوان رئیس فدراسیون انتخاب شد. بدیهی است با این شیوه، هر کس رئیس فدراسیون شود تا روزی که اراده کند، رئیس باقی خواهد ماند.

۳- مطابق ماده ۶۰ اساسنامه، ارکان قضائی فدراسیون که در حدود صلاحیت، مجاز به رسیدگی و صدور رای در حوزه فوتبال می‌باشند، مشخص گردیده است اما برخلاف مفاد اساسنامه، رئیس فدراسیون به همراه هیات رئیسه، آشکارا در اقدامی خلاف قانون، ستادی را با نام «ستاد رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای یا منشور اخلاقی» تاسیس نمودند.

در همین راستا آئین‌نامه‌ای با عنوان آئین‌نامه منشور اخلاقی و رفتاری فوتبال در ۲۱ ماده مصوب شد که مفاد آن با اصل ۲۴ قانون اساسی، قانون مطبوعات مصوب ۲۶/۱۲/۶۴، اساسنامه فدراسیون فوتبال، آئین‌نامه انضباطی، مقررات بین‌المللی فیفا، آئین‌نامه دوپینگ، آئین‌نامه رابط باشگاه‌ها و لیگ در تعارض بوده و از حیث صلاحیت نیز در مواد ۱۴، ۱۵، ۲۰ و بند ۷ ماده ۲۱ به صلاحیت مراجع دوپینگ، کمیته انضباطی، مدیران باشگاه‌ها، مدیران استادیوم‌ها، رسانه‌ها و مراجع قضایی، بدون طی مراحل و آیین دادرسی ورود نموده است.

با توجه به اظهارات افراد حاضر در کمیسیون و توضیحات اعضای این ستاد و پذیرش برخی رفتارهای سلیقه‌ای، به نظر می‌رسد که هر چند این ستاد با هدف اصلاح جامعه فوتبال تاسیس گردید لیکن به دلیل اعمال سلیقه و شائبه منافع شخصی در تصمیمات متخذه و عدم نظارت بر عملکرد اعضا و آرای صادره، عملکرد ستاد مذکور دچار انحراف شده است که به طور طبیعی پرونده‌های مورد شکایت، می‌تواند در مراجع قضایی

مورد رسیدگی قرار گیرد. موارد متعددی از تخلفات کمیسیون مذکور ضمیمه پرونده است که همراه با مستندات گزارش، تحویل مقام قضایی خواهد شد.

۴- مطابق اساسنامه مصوب، رئیس فدراسیون اختیار دارد فردی با سابقه حقوقی را جهت امور حقوقی فدراسیون تعیین کند. در حالی که رئیس فدراسیون، فردی را برای این جایگاه تعیین کرده بود که سابقه حقوقی نداشت. در ماده ۵۴ اساسنامه جدید نیز کمیته حقوقی و تدوین مقررات اضافه شده که به طور منطقی باید برای ریاست کمیته حقوقی و تدوین مقررات، دارا بودن مدرک حقوقی تعیین می‌شد اما در حالی که برای کمیته‌های دیگر، لزوم برخورداری رئیس کمیته از مدرک مرتبط تعیین شده، برای این کمیته چنین الزامی پیش‌بینی نشده است! نکته قابل توجه این است که رئیس کنونی کمیته حقوقی و تدوین مقررات فدراسیون فوتبال از آنجا که خود از مدرک حقوقی مرتبط برخوردار نیست، به هنگام تدوین اساسنامه جدید، چنین قیدی را در نظر نگرفته است تا بتواند شخصاً مسئولیت آن را بر عهده گیرد!

۵- علیرغم صراحت ماده ۵۴ اساسنامه جدید به تشکیل کمیته حقوقی و تدوین مقررات با یک رئیس، یک معاون با تحصیلات حقوقی و تا پنج عضو، کمیته مذکور تا تیرماه سال ۹۳ فقط توسط رئیس - که رشته تحصیلی وی نیز حقوقی نیست - اداره می‌شد و تمامی آئین‌نامه‌ها توسط شخص ایشان تهیه و تنظیم گردیده است. البته از تیرماه سال ۹۳ با پیگیری‌های کمیسیون اصل ۹۰، این رویه اصلاح شده است.

۶- علیرغم قانون منع اشتغال مجدد قضات مطابق اصل ۱۴۱ قانون اساسی و بخشنامه‌های مکرر روسای محترم قوه قضائیه به ادوار مختلف خصوصاً بخشنامه شماره ۱/۸۶/۴۸۵۲ مورخ ۲۸/۴/۱۳۸۶ و شماره ۱/۸۴/۱۰۹۸۶ مورخ ۲۸/۸/۱۳۸۴ مبنی بر ممنوعیت پذیرش مسئولیت و مشاغل دیگر توسط قضات، رئیس فدراسیون ضمن نقض قوانین و مقررات عده‌ای از قضات را در فدراسیون به کار گمارده و قضات مذکور نیز با پذیرش سمت‌های مشخص مرتکب تخلف گردیدند که بر اساس مدلول بخشنامه رئیس محترم قوه قضائیه قابل تعقیب انتظامی و اداری می‌باشند. (مشخصات قضات در پرونده محفوظ است)

۷- یکی از نقاط چالش برانگیز آئین‌نامه انضباطی قبلی، عدم قید مهلت در ابلاغ آرای انضباطی از سوی دبیرکل فدراسیون و نیز فقدان ساز و کار در صورت امتناع وی از ابلاغ رأی بود. این ابهام متأسفانه در ماده ۴۳ آئین‌نامه جدید تکرار شده است. به نحوی که اولاً دبیرکل می‌تواند تا هر وقت دلش بخواهد رأی انضباطی و استیناف را ابلاغ ننماید و ثانیاً در صورت امتناع از ابلاغ، گزینه جایگزینی پیش‌بینی نشده است. این نقیصه سبب شد به دلیل امتناع دبیرکل از ابلاغ رأی، برخی تیم‌ها به رغم صدور حکم قطعی دال بر قهرمانی لیگ، از شرکت در مسابقات باشگاه‌های آسیا محروم شوند و مقام قهرمانی به تیمی که قهرمان نشده بود و به حکم قطعی، مرتکب تخلف و تبانی شده بود، اعطا گردد. نمونه‌های متعددی از این دست در رسیدگی به پرونده وجود دارد که حکایت از اغراض غیرحرفه‌ای مسئولان مربوطه می‌کند. تعلل در اجرای احکام، نشان‌دهنده عدم اجرای عدالت، تضییع حقوق، شفاف نبودن جدول رده‌بندی، سقوط تیم‌های فاقد رابطه به رده‌های پایین جدول و حتی به لیگ‌های پایین‌تر و حضور تیم‌های متمول به رده‌های بالای جدول و حتی صعود از لیگ‌های پایین‌تر به لیگ‌های بالاتر می‌باشد. علیرغم این موارد حضور در لیگ برتر دارای منافع سرشار مادی از جهت ارزش تیم و حضور در باشگاه‌های حائز رتبه‌بندی آسیایی و برخورداری از مبالغ هنگفت دریافتی از سوی کنفدراسیون آسیا می‌باشد که می‌تواند سود کلانی را برای این تیم‌ها در پی داشته باشد.

۸- در بند ۱-۱ ماده ۱۶ بر تبعیت کامل اعضا از مفاد اساسنامه اشاره شده و رئیس فدراسیون را مجری تصمیمات هیات رئیسه دانسته است، اما در موارد متعددی علیرغم تصویب هیات رئیسه، رئیس فدراسیون خود را ملزم به انجام آن ندانسته است. به عنوان نمونه می‌توان به مخالفت اعضا با مربیگری افشین قطبی یا حفظ سرمربی تیم ملی امید اشاره کرد. همچنین در مغایرت با بند ۲ ماده ۳۲ اساسنامه مصوب به صورت موردی برای تک‌تک موارد اصلاحی اساسنامه در مورخ ۴ دی ۹۰ توضیحات کتبی به اعضای مجمع ارائه نشده است و از بی‌اطلاعی آنان برای تغییر بسیاری از موارد نهایتاً استفاده صورت گرفته است.

از مواردی که بدون اطلاع مجمع در جلسه ۴ دی ۹۰ رای‌گیری و مصوب فرض شده، کاهش اختیارات مجمع در اساسنامه و حذف بندهای ۱۲ و ۱۵ از ماده ۲۵ اساسنامه قبلی است. مطابق بند ۴ ماده ۳۲ اساسنامه مصوب، باید اکثریت مطلق اعضای مجمع حاضر در جلسه به اصلاح اساسنامه رای دهند که در مجمع ۴ دی ۹۰ اکثریت مطلق یعنی دو سوم اعضا رای ندارند.

تصویب گزارش های مالی و برنامه و بودجه سالیانه فدراسیون، توسط مجمع الزامی است لیکن این موضوع در مورد صورت های مالی سال ۱۳۹۲ به تصویب مجمع و هیات رئیسه فدراسیون نرسیده است. از سوی دیگر هیات رئیسه در مورخ ۹۳/۳/۲۷ طی نامه شماره ۱۰۰- ۱/۱ به استناد بند ۵ از ماده ۳۶ اساسنامه در مهلت ۴۸ ساعت برکناری دبیر کل وقت فدراسیون و نایب رئیس وقت فدراسیون را خواستار می شود که به انجام نمی رسد. در مورد دیگر هیات رئیسه در مورخ ۲۷ مهر ۹۳ درخواست تشکیل مجمع فوق العاده را به استناد بند ۱ ماده ۲۹ اساسنامه داشته که از سوی رئیس فدراسیون محقق نشده است.

۹/ در حالی که صراحت قانونی در بند ۸ از ماده ۳۷ اساسنامه فدراسیون فوتبال اشعار می دارد که کلیه آیین نامه ها، دستورالعمل ها باید به تصویب هیات رئیسه برسد این موضوع رعایت نشده است و آیین نامه های اعزام های برون مرزی، معاملات ارزی، پاداش، کمیته فنی و توسعه جهت نحوه جذب مربیان و کادر فنی داخلی و خارجی تیم های ملی تدوین نشده است.

۱۰/ اختیارات گسترده پیش بینی شده در آیین نامه کمیته انضباطی در شخص رئیس متمرکز شده که تالی فاسدهایی را به دنبال داشته است. به عنوان نمونه توانایی مجازات موقت متخلف از سوی رئیس کمیته انضباطی به استناد بندهای ۱ و ۲ ماده ۳۲ آیین نامه، در حالی که اولاً مجازات، تجویز قانون گذار در حیطه صلاحیت مرجع قضایی و واکنش سازمان یافته نسبت به جرم- و نه تخلف- استیا در بند ۲ ماده مزبور، بی حساب و کتاب و بدون ذکر شرایط و ضوابط، اختیار صدور حکم به رئیس کمیته انضباطی داده شده است. مطابق بند ۱ ماده ۴۲ این آیین نامه: «آرای انضباطی به محض صدور و امضا دبیر کل اجرا خواهد شد حتی اگر قابلیت تجدیدنظر خواهی داشته باشد». با این اوصاف اگر حکمی صادر شود که قابل اعتراض بوده و معترض هم به آن اعتراض کند، حکم مزبور باید برغم اعتراض به عمل آمده و قبل از تعیین تکلیف نهایی اجرا شود!

۱۱/ حسب گزارش واصله از دستگاه های نظارتی و تحقیقاتی به عمل آمده و ملاحظه بدل پرونده های خاص، این ارکان (کمیته انضباطی) معمولاً در پرونده ها یا تخلفات غیر مهم فوتبالی و اشخاص معمولی با قاطعیت عمل می نماید لیکن در خصوص پرونده های مهم، اشخاص دارای نفوذ در نهادهای امنیتی و دولتی یا یقه سفیدهای فوتبال، فاقد صلابت و استقلال بوده و به صورت مصلحتی و با ممشات بیش از حد برخورد می نماید و قانون را سلیقه ای و با تبعیض نسبت به اهالی فوتبال اعمال و لذا اراده و توان کافی را برای برخورد با ناهنجاری ها را ندارد. در واقع ایراد اساسی، وضع آیین نامه نامطلوبی است که دامنه اختیار را از رکن قضایی گرفته و در عمل این کمیته انضباطی است که مر آیین نامه را کنار گذاشته و به صلاحدید خود، اقدام به صدور حکم می کند.

۱۲/ براساس بند ۷ گزارش بازرسی قانونی فدراسیون فوتبال منتهی به ۳۱ تیر ۹۳ به رغم مالکیت قانونی و صد درصدی فدراسیون فوتبال در موسسه لیگ برتر، نام موسسین و شرکای آن به نام ۵ تن از شخصیت های حقیقی (اعضای هیات رئیسه قبلی، فعلی و دبیر کل فدراسیون) است و از آنجایی که مالکیت موسسه لیگ برتر متعلق به فدراسیون فوتبال می باشد، ضروری است جهت انتقال مالکیت آن از افراد حقیقی به جایگاه حقوقی، اقدامات سریع قانونی و حقوقی صورت گیرد.

۱۳/ نامه ناظرین فدراسیون در مورخ ۶ دی ۹۳ به ریاست فدراسیون مبنی بر غیر قانونی بودن تشکیل ورزش قهرمانی و حرفه ای وزارت ورزش و جوانان منعکس شده بود و معاونت مذکور طی جوابیه کتبی به کمیسیون، مراتب را مورد تایید قرار دادند.

ب- انتصاب افراد سیاسی و غیر متخصص در فوتبال

براساس بررسی های به عمل آمده، یکی دیگر از دلایل مهم ایجاد فساد در فوتبال ایران، استفاده از چهره های سیاسی بدون سابقه ورزشی و به ویژه سابقه فوتبالی و یا استفاده از چهره های غیر سیاسی اما بدون سابقه فوتبالی و ناتوان از جهت مدیریتی، در راس فدراسیون فوتبال و یا باشگاه های کشور می باشد. در اینجا موارد زیر قابل توجه است:

۱/ فدراسیون فوتبال از ابتدای انقلاب تاکنون دارای ۳۳ رئیس بوده است اما از سال ۷۷ در دولت هفتم با انتصاب یک چهره سیاسی بدون سابقه مرتبط و مدیریت ورزشی، این انتصابات وارد عرصه مدیران سیاسی غیر فوتبالی و موجب دور شدن این ورزش از اهداف اصلی و حرفه ای خود گردید. در چهارمین سال ریاست وی بر فدراسیون فوتبال، هیات رئیسه سازمان لیگ، تصمیم به برگزاری لیگ حرفه ای در مسابقات باشگاهی ایران گرفت که در نهایت نام لیگ برتر روی آن نهاده شد که تبعات ناشی از آن، به دلیل عدم برخورداری از ساختارهای سخت افزاری و نرم افزاری، تاکنون گریبانگیر فدراسیون و باشگاه ها بوده است که ریاست فدراسیون انتقالی، افزایش بی رویه و یکباره دستمزد بازیکنان، مربیان و باشگاه ها و متعاقباً افزایش هزینه های باشگاه داری را به دنبال داشت. حدود ۱۴ سال است که لیگ فوتبال ایران واژه «حرفه ای» را یدک می کشد اما این لیگ با وجود اینکه تقریباً ۱۴ فصل را پشت سر گذاشته از نظر بسیاری از کارشناسان، هنوز دقیقه حرفه ای نشده است.

۲/ هرچند در ابتدای دولت هشتم با انتصاب یک چهره غیر سیاسی و فوتبالی در راس فدراسیون این روند تغییر کرد لیکن در سال ۸۵ با برکناری این مدیر با سابقه در فوتبال از راس فدراسیون، تلاش برای ورود یک چهره سیاسی دیگر بدون هرگونه سابقه ورزشی در راس فدراسیون فوتبال ادامه یافت اما به دلیل موانع قانونی و عدم امکان حضور وی در انتخابات تعیین ریاست فدراسیون، وی در آخرین دقایق از شرکت در انتخابات کناره گیری کرد و لاجرم، فردی که از توان و سابقه قابل توجه مدیریتی و مرتبط با فوتبال برخوردار نبود، به عنوان تنها کاندیدای ریاست این فدراسیون باقی ماند و در حقیقت در این جایگاه منصوب شد.

۳/ در پرونده رئیس فعلی فدراسیون فوتبال، به هیچ عنوان سابقه ورزش فوتبال دیده نمی شود. وی با مدرک تحصیلی فوق لیسانس تجارت بین الملل از دانشگاه ماستریخ هلند و لیسانس اقتصاد از دانشگاه

شهید بهشتی تهران به یکباره و در نامساعدترین شرایط وارد عرصه فوتبال کشور شده و با توجه به تغییر اساسنامه که پیشتر به آن اشاره شد، تاکنون باقی مانده است و با توجه به ساختار تغییر یافته اساسنامه مذکور - که غیرقانونی است - تا هر زمان اداره کند، به شکل ظاهراً دموکراتیک، می تواند در این جایگاه باقی بماند.

۴- علاوه بر ورود مدیران سیاسی غیرفوتبالی و به دنبال آن، چهره هایی بدون هیچ گونه سابقه مدیریتی و فوتبالی، از آنجا که اکثر تیم های حاضر در لیگ برتر از بیت المال یا شرکت های وابسته به دولت ارتزاق می کنند، لاجرم اعضای هیات مدیره و مدیران عامل این باشگاه ها یا توسط وزارت ورزش و جوانان (در باشگاه های پرسپولیس و استقلال) و یا توسط شرکت ها و موسسات مرتبط با دولت (تیم های صنعتی و تیم های نظامی) انتخاب می شوند که اکثر این افراد به دلیل اینکه از چهره های غیرورزشی با سوابق مدیریتی نامشخص و گاهی مبهم یا مدیران صنعتی، اقتصادی و نظامی هستند، در استفاده از مربیان و بازیکنان و کادر فنی، به حاشیه رانده می شوند و عدم آگاهی از جزئیات و فضای این ورزش، سبب انتصابات نادرست و عملکرد ناصحیح مالی به ویژه عقد قراردادهای غیرواقعی و ظاهری اما در حقیقت قراردادهای میلیاردی و سوء استفاده های مختلف شده است که نتیجه آن حیف و میل سرمایه عمومی کشور است.

ج- هزینه کرد غیرشفاف منابع مالی فدراسیون

فدراسیون فوتبال و اکثر باشگاه های کشور از منابع مالی دولتی و مراکز نیمه دولتی و عمومی استفاده می کنند. منابع مالی فدراسیون، شامل کمک های فدراسیون جهانی فوتبال، کنفدراسیون فوتبال آسیا، بودجه وزارت ورزش و جوانان، اسپانسرینگ به همراه حق پخش تلویزیونی، فروش بلیت و شرکت های تاسیس شده اقتصادی است. یکی از مهمترین دلایل وجود فساد در فوتبال ایران را می توان، منابع مالی دولتی و عدم شفافیت در هزینه کرد آن دانست. به عنوان نمونه مدیرعامل یکی از باشگاه های مشهور، به بهانه نبود بودجه کافی، ۱۱ شرکت اقتصادی تاسیس کرده و همچنین در پوشش های مختلف مبادرت به انجام واردات می کرد.

فدراسیون فوتبال و اکثر باشگاه‌های استفاده کننده از منابع مالی عمومی، در پاسخ به مکاتبات کمیسیون در این باره از ارائه اطلاعات، سر باز زده‌اند و تلاش شده با ارائه اطلاعات غیرواقعی کمیسیون را منحرف نمایند. به عنوان نمونه فدراسیون فوتبال حاضر به ارائه اطلاعات سفرهای خارجی خود نشد اما بر اساس استعلام از مراکز قانونی، رئیس و دبیر وقت فدراسیون فوتبال از اریخ ۸۵/۶/۲۶ تا ۹۳/۷/۱۱ به ترتیب ۱۸۸ و ۲۱۸ بار تردد (رفت و برگشت) خارجی داشته‌اند. با توجه به اینکه مهمترین دلیل این سفرها شرکت در سمینارهای تخصصی یا شرکت در مراسم رسمی مرتبط با فوتبال است.

به نظر می‌رسد که رئیس و دبیر وقت فدراسیون، همواره از این فرصت برای حضور خود و نه زیر مجموعه‌های مرتبط و متخصصین استفاده کرده‌اند. قابل ذکر است که در خصوص سفرهای برون مرزی در وزارت ورزش و جوانان، شورایی وظیفه بررسی و تصویب سفر اشخاص را به عهده دارد اما چون بعضاً اشخاصی از سوی وزارت به فدراسیون‌ها خصوصاً فدراسیون فوتبال جهت اعزام به خارج از کشور معرفی می‌شوند و این شورا نیز در مصوبات خود، ملاحظات و مساعدت‌های غیرقانونی را صورت داده است.

حسب اظهارات و مستندات موجود، هیات رئیسه فدراسیون فوتبال با برنامه‌ریزی از پیش طراحی شده اجازه قرائت گزارش مالی تهیه شده توسط کمیته تعیین شده را در مجمع فدراسیون نمی‌دهند و تلاش می‌شود تا با تطمیع برخی از اعضای این کمیته، در گزارش تهیه شده، تغییراتی ایجاد گردد که طبقاً این موارد، در مرحله رسیدگی قضایی باید مورد توجه قرار گیرد. با این وجود، گزارش کمیته مالی مذکور، حکایت از عدم انضباط مالی در فدراسیون فوتبال دارد که به دلیل حجم زیاد، تنها به نکاتی اشاره می‌شود:

۱- بر اساس ترازنامه مالی منتهی به ۳۱ تیر ۹۲ علی‌رغم اینکه در ذیل گزارش قید شده که صورت‌های مالی فوق به تصویب هیات رئیسه فدراسیون فوتبال رسیده است، این گزارش‌ها تاییدهای هیات رئیسه را ندارد و مغایر با قوانین تجارت، اساسنامه و حتی آیین‌نامه مالی و معاملاتی فدراسیون می‌باشد. که البته برای توجیه ظاهری، بعد از اخراج منتقدین وضع موجود از هیات رئیسه، تاییدیه‌هایی را ضمیمه نموده‌اند. مضافاً بر اینکه در مجمع عمومی سال ۹۲، اعضای مجمع برنامه و بودجه و صورت‌های مالی فدراسیون را تصویب نکرده‌اند که در این راستا مجمع کمیته‌ای را به عنوان امین مجمع انتخاب نمود تا صورت‌های مالی را بررسی و نتایج را گزارش نماید. لیکن فدراسیون مستنداتی را در اختیار این کمیته قرار نداده و در نهایت نیز با ترفندهای خاصی اجازه قرائت گزارش تهیه شده را به آنها نداد. در طول رسیدگی به این موضوع نیز حسب گزارش‌های واصله، برخی افراد منتسب به مسئولین فدراسیون به دنبال تطمیع اعضای این کمیته برآمدند.

۲- بر اساس ماده ۴۷ «معاملات ارزی» آیین‌نامه مالی و معاملاتی فدراسیون فوتبال، کلیه معاملات و فعالیت‌های ارزی به موجب دستورالعملی است که باید به تصویب هیات رئیسه برسد لیکن هیچ‌گونه دستورالعملی در این زمینه مصوب نشده است.

۳- با توجه به بند ۴ امور مالی و درآمدهای ارزی، فدراسیون درآمدهای فیفا و AFC را معادل ریالی محاسبه کرده که مغایر ضوابط مربوطه بوده و با این شیوه، به نوعی عمل شده تا ماده ۴۶ «معاملات ارزی» در صورت‌های مالی غیرشفاف، ملاک عمل نباشد.

۴- با وجود این که فدراسیون از محل کمک‌های فیفا درآمد ارزی دلار و یورو داشته است لیکن این درآمدها در عملکرد مالی فدراسیون به صورت ریالی آمده است در حالی که جهت اردوهای متعدد خارج از کشور، ارز هزینه شده است. معاونت کنسولی و امور مجلس و ایرانیان وزارت امور خارجه طی جوابیه شماره ۷۳۰/۳۱۰۶۵۷۷ مورخ ۱۲ اسفند ۹۳ اعلام داشته است که فدراسیون فوتبال، مبالغ ارزی دریافتی خود از AFC که از طریق سفارت به حساب وزارت خارجه واریز شده را به صورت دستی در سه تاریخ مجزا به میزان ۴۰۰۰۰۰۰ دلار توسط چند نفر که از سوی فدراسیون معرفی شده بودند، دریافت نموده است.

۵- حسابرس فدراسیون در گزارش‌های خود، فقدان دستورالعمل مدون، مصوب و یکنواخت جهت تبیین چگونگی محاسبه و پرداخت حق‌السهم باشگاه‌ها از درآمدهای مربوطه را گزارش و اضافه نموده است که برخی از باشگاه‌ها از حق‌السهم آنها بیشتر بوده و به سازمان لیگ بدهکار نیز شده‌اند. همچنین علی‌رغم انعقاد قراردادهای متعدد در سقف معاملات عمده، طی سال ۹۱-۹۲ اسناد و مدارک مربوط به برگزاری مناقصه و یا صورتجلسات ترک تشریفات، جهت بررسی به کمیته ارائه نشده است.

۶- کمیته بررسی عملکرد مالی فدراسیون نیز پس از عدم همکاری فدراسیون در ارائه اسناد مالی در گزارش خود آورده است: به دلیل عدم ارائه اطلاعات پرداخت‌های ارزی به طور کامل و وجود محدودیت زمانی، امکان بررسی پرداخت‌های انجام شده شامل علی‌الحساب‌های ارزی، اعزام‌های خارج از کشور و پاداش‌های عوامل فدراسیون برای کمیته میسر نگردیده است. در این گزارش همچنین آمده است که مبالغ قابل ملاحظه ارزی (۱۲۰۰۰۰۰۰ دلار) فدراسیون فوتبال به حساب شخصیت حقیقی به نام هم بدون اخذ هر نوع تضمین مناسب، واریز گردیده است.

انجام این موضوع مغایر با بند ۴ ماده ۷۱ اساسنامه و نیز ماده ۲۷ آیین‌نامه مالی معاملاتی مبنی بر واریز کلیه درآمدهای ارزی و ریالی به حساب بانکی به نام فدراسیون فوتبال بوده است. برخی مدعوین کمیسیون در اظهارات خود به شراکت تجاری این فرد با دبیر معزول فدراسیون فوتبال در کشور امارات توجه داده‌اند که قابل بررسی قضایی است.

۷- مطابق ماده ۲۰ اساسنامه، خزانه‌دار یکی از ارکان فدراسیون می‌باشد و مستند به ماده ۶۹ اساسنامه، مسئولیت اجرای امور مالی و نگهدار اموال به عهده او است.

در حالی که مطابق گزارش کمیته بررسی عملکرد مالی فدراسیون، سمت مدیریت مالی فدراسیون به نام آقای ط (یکی از بستگان سببی رئیس فدراسیون) جهت اتخاذ برخی تصمیمات مالی و حتی شرکت در جلسات کمیسیون معاملات و امضای صورتجلسات ترک تشریفات از جمله صورتجلسه انعقاد قرارداد مدیریت پیمان سال ۹۳ با شرکت ایتو با امضای مدیر مالی، بدون امضای خزانه‌دار، صادر شده است.

۸- حسابرس مستقل فدراسیون فوتبال در گزارش خود برای سال مالی منتهی به ۳۱ تیرماه ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ تاکید کرده است که در سرفصل پیش پرداخت‌های فدراسیون، مبالغ ۷/۶ میلیارد و ۷/۱ میلیارد ریال علی‌الحساب پرداختی به نمایندگان مالی و سرپرستان تیم‌های ملی به حساب هزینه منظور نگردیده است.

لازم به ذکر است که به دلیل حجم گسترده و ابهامات متعدد در خصوص مسائل مالی، ضمن ارائه گزارش به نهادهای ذیربط، رسیدگی کمیسیون به این موضوع ادامه خواهد داشت.

د - استفاده از باشگاه‌ها از بیت‌المال و منابع مالی عمومی

بر اساس مدارک موجود، ادعان کارشناسان و پیشکسوتان فوتبال و گزارش دستگاههای نظارتی ذیربط، یکی از مهمترین دلایل فساد در فوتبال ایران، استفاده اکثر باشگاه‌های کشور از منابع مالی عمومی و بیت‌المال است.

این موضوع سبب عقد قراردادهای میلیاردی و سوء استفاده چند واسطه از این قراردادها شده است. برخی از دست‌اندرکاران فوتبال در دفاع از عقد این نوع قراردادهای میلیاردی، به مقایسه با بازیکنان و تیم‌های خارجی رو می‌آورند، در حالی که قرارداد بازیکنان خارجی توسط بخش خصوصی تامین می‌شود و نه بودجه عمومی! در این باره باید گفت:

۱ - بیش از ۹۰ درصد از ۱۶ تیم لیگ برتر و ۲۶ تیم لیگ دسته یک، وابسته به نهادهای عمومی و دستگاه‌های دولتی، صنعتی و نظامی است. اگرچه به دلیل عدم شفافیت مالی و پنهان‌کاری باشگاه‌ها که خود یکی از مهمترین آسیب‌ها در این بخش می‌باشد- از مبلغ دقیق هزینه‌های

فوتبال، اطلاع دقیقی در دست نیست ولی بر اساس برآورد دستگاه های نظارتی، این رقم بیش از ۱۰۰۰۰ میلیارد ریال در سال تخمین زده می شود که نبود نظارت از سوی دستگاه های ذیربط، زمینه مناسبی را برای ایجاد فساد توسط افراد سودجو فراهم آورده است.

۲ - در اکثر باشگاه های فوتبال به دلیل فرمایشی بودن اعضای هیات مدیره، عدم نظارت بر عملکرد مدیران عامل در هزینه کرد منابع مالی و تاسیس شرکت های اقتصادی تو در تو، انتصاب افراد با مدارک تحصیلی غیر مرتبط در امور نظارت مالی به عنوان ذیحساب از سوی مدیران عامل (به عنوان نمونه ذیحسابان منصوب اسبق در باشگاه های پرسپولیس و استقلال، متخصص کشاورزی و تربیت بدنی بودند) و... اسباب فرار آنها از مقررات و ضوابط نظارتی فراهم آمده و همین نکته موجب عدم شفافیت و بی انضباطی در صورت وضعیت های مالی اکثر باشگاه های کشور گردیده است.

بر اساس گزارش دیوان محاسبات، دو تیم استقلال و پرسپولیس که از بودجه عمومی هم ارتزاق می کنند در سال ۹۱ با راه اندازی شرکتی به ترتیب مبالغ ۱۱۵/۷۷۰/۰۳۹/۰۹۹ ریال و مبلغ ۱۵۶/۸۱۴/۵۰۸/۶۶۰ ریال درآمد داشته اند که برخلاف ماده ۳۹ قانون محاسبات، این مبالغ نه تنها به خزانه واریز نشده اند بلکه صورت وضعیت هزینه کرد آنها مشخص نیست و پرونده آن در دیوان محاسبات مفتوح به رسیدگی است.

۳ - تمامی باشگاه های بخش غیر خصوصی در پاسخ به مکاتبه کمیسیون اصل ۹۰ مبنی بر اعلام منابع درآمدی و فهرست هزینه کرد خود، پاسخ های انحرافی و غیر واقعی ارائه داده اند و تنها گزارش تیم های بخش خصوصی از انضباط مالی و واقعیت برخوردار بود که این موضوع، اهمیت خصوصی سازی در باشگاه های ورزشی را دو چندان می کند.

۴ - مالکیت حدود ۱۰ درصد از تیم های فوتبال لیگ برتر و لیگ یک ایران را افراد حقیقی بر عهده دارند و به صورت خصوصی اداره می شوند که همه آنان اذعان دارند، به دلیل اینکه باشگاه های دولتی از حمایت های بی نظارت شرکت های دولتی برخوردارند، توان رقابت را از تیم های بخشی خصوصی در امر نقل و انتقالات یا جنگ روانی تبلیغی سلب می کند و مجالی برای عرض اندام این تیم ها باقی نمی گذارد.

۵ - به جرات می توان گفت که مهمترین عامل به فساد کشاندن فوتبال، استفاده این رشته ورزشی از بودجه های هنگفت دولتی و شبه دولتی و عدم نظارت بر هزینه کرد آن است. با ورود منابع گسترده مالی در جیب بازیکنان و مربیان، به صورت طبیعی بخش های مرتبط دیگر مانند خبرنگاران، داوران، عناصر اجرایی فدراسیون نیز برای به دست آوردن بخشی از این منابع وارد تعامل فساد گونه و تبانی با بازیکنان و مربیان می شوند.

ه - نقل و انتقالات بدون نظارت

از نقل و انتقالات به عنوان عنصر تعیین کننده سرنوشت تیم ها یاد می شود. در فوتبالی که تیم ها به فکر پرورش استعدادها نیستند، تعداد مشخص بازیکن معروف و سرنوشت ساز وجود دارند که مدیران و مربیان برای دستیابی به آنها هر امکانی را فراهم می کنند. به عقیده مدیران عامل بزرگترین باشگاه های کشور، بهترین بازیکن ایران بیش از ۵۰۰ میلیون تومان نمی ارزد، ولی تیم های وابسته به بودجه بیت المال، برای به دست آوردن آنها در یک رقابت کاغذ - که معمولاً کارچاق کن ها، رسانه ها و واسطه ها پشت آن هستند تا دو میلیارد تومان پرداخت می کنند.

در فوتبال ایران، چهار گروه با روشهای مختلف در نقل و انتقال بازیکنان و مربیان فعالیت می کنند:

الف) مدیران عامل برخی از باشگاهها: در این حالت، مدیر عامل شخصاً با بازیکنان قرارداد منعقد می کند که با توجه به عدم آشنایی اکثر مدیران عامل با مسائل فنی، احتمال خریده های نادرست و حیف و میل بودجه عمومی وجود داشته و بر اساس ادعای اهالی فوتبال، معمولاً دلال ها،

کارچاق کن ها و حتی برخی مربیان از این فضا نهایت سوء استفاده را می برند و بعضاً بازیکنان ناکارآمد با رقمهای میلیاردی، بدون بازدهی فنی جذب باشگاه ها می شوند.

ب) مذاکره و پذیرش بازیکن از طریق مربیان: در این روش مربی با بازیکنان مورد نیاز خود وارد مذاکره می شود. پس از توافق، وی را جهت انعقاد قرارداد نزد مدیرعامل هدایت می نماید. در گزارش مراجع رسمی، به اخذ پورسانت توسط برخی از مربیان در این مقطع اشاره شده است که اظهارات متعدد اهالی فوتبال - که مضبوط و مکتوب در سوابق پرونده است- بر این امر صحنه می گذارد تا جایی که رد پای برخی مربیان شناخته شده و مجریان برنامه های ورزشی نیز در آن دیده می شود که نیاز به بررسی دقیق تر دیوان محاسبات کشور و در برخی موارد رسیدگی قضایی دارد.

ج) جذب مربی و بازیکن از طریق مدیر برنامه: این روش در فوتبال روز دنیا به عنوان روش حرفه ای شناخته شده است. مدیران برنامه مربیان یا بازیکنان با اختیاراتی که از فعالین این حوزه دارند با باشگاه ها مذاکره و پس از توافق، رسماً قرارداد منعقد می شود و درصدی که مصوب فدراسیون بین المللی (فیفا) فدراسیون فوتبال ایران است به عنوان حق الوکاله یا حق العمل دریافت می نمایند. به دلیل وجود نظارت، این بخش کمترین حاشیه ها را در نقل و انتقالات بازیکنان به دنبال دارند.

نکته: در گزارش های واصله، اعلام شده است که فدراسیون فوتبال ایران در بعضی از موارد برای اشخاص مورد نظر خود پروانه صادر نموده و از روابط ناسالم یکی از مدیران برنامه با یکی از مدیران حلقه اول فدراسیون، موضوعات مهمی اعلام شده است که قابلیت رسیدگی در دیوان محاسبات کشور و دستگاه قضا را دارد.

د) نقل و انتقال مربیان و بازیکنان توسط کارچاق کن ها؛ در کنار کارگزاران رسمی (ایجنت ها)، گروه های دیگری نیز وجود دارد که کارگزار رسمی نقل و انتقال نیستند اما با توجه به قدرت لابی گری و ارتباطات با رسانه ها و در تبانی با برخی مدیران و مربیان، قدرت بالایی در نقل و انتقالات پیدا کرده اند. مطابق گزارش مراجع رسمی، برخی خبرنگاران، مدیران و صاحبان امتیاز روزنامه ها، عوامل فعال در فضای مجازی به ویژه سایت های ورزشی، پرسنل سازمان لیگ، بازیکنان، مربیان و داوران بازنشسته فوتبال فعالیت دارند. چند تن از مربیان فوتبال در اظهارات خود، به واسطه گری غیر مستقیم اما معنی دار برخی از مسئولان میانی و کارکنان فدراسیون، در معرفی بازیکنان به مدیران عامل باشگاه ها و اخذ مبالغی تا ۵۰/۰۰۰ دلار اشاره کرده اند.

در همین راستا چند سال قبل از سوی دادگاه انقلاب ۵ نفر از عوامل رسانه ها دستگیر که از سوی محاکم عمومی و انقلاب تهران، حکم محکومیت آنان صادر گردید که با توجه به نوع محکومیت مبنی بر پرداخت جریمه نقدی، اینگونه احکام بازدارنده نخواهد بود. (مشخصات افراد در سوابق محفوظ است).

نکته ۱: در فصل جاری و در رده لیگ برتر، حدود ۱۴۹ بازیکن از تیم های مختلف منفک و ۱۶۱ بازیکن قرارداد جدید منعقد نموده اند که این تعداد نقل و انتقال در فوتبال دنیا کم سابقه است. نتیجه این امر جابجایی میلیاردها تومان وجه نقد، افزایش بی رویه نرخ بازیکن، تحصیل درآمد نامشروع توسط کارچاق کن ها و بعضی از اشخاص فاسد فعال در سمت های مختلف ورزش فوتبال می باشد.

نکته ۲: در فصل نقل و انتقالات ۱۳۹۲-۱۳۹۳، باشگاه های مختلف با ۱۶۰ بازیکن قرارداد منعقد نمودند که در طول فصل، این بازیکنان هر کدام کمتر از ۲۰۰ دقیقه در مسابقات حضور داشتند و مجموع قراردادهای منعقد شده با این گروه بازیکنان، حدود یکصد و هشتاد میلیارد ریال است!

بر اساس اظهارات متعدد اصحاب فوتبال در کمیسیون اصل ۹۰ برخی از مسئولان فدراسیون، برای این که ردی از خود برجا نگذارند با استفاده از دلالان غیر رسمی در نقل و انتقالات نقش دارند. سرپرست یکی از باشگاه ها در خصوص روش این کارچاق کن ها می گوید که این افراد معمولاً

شماره مربیان سرشناس را به شکل غیر واقعی در تلفن همراه خود ثبت می کنند و حین مذاکرات، با قرار قبلی شخص تعیین شده زنگ می زند و برخلاف واقع می گویند فلانی است و نرخ را بالا می برند و یا بعضی از بازیکنان و مربیان به مجالس لهو و لعب برده و از آنها فیلم می گیرند و نهایتاً از این طریق سوء استفاده می کنند.

به عنوان نمونه در گزارشی آمده است که مدیرعامل یک باشگاه نیمه دولتی که هیچ سابقه ای در فوتبال نداشت، تحت تاثیر فضایی که اطرافیان و رسانه ها و کارچاق کن ها برایش ساخته بودند، برای به دست آوردن بازیکنی که معمولی بود، حاضر شد مبلغ ۱۰۰ میلیون تومان به باشگاه و شخص مدیر عامل، خارج از چارچوب قراردادهای قانونی بپردازد تا رضایت نامه آن بازیکن معمولی صادر شود.

و - رسانه های زرد

یکی از مهمترین عوامل گسترش فساد در ورزش فوتبال، فعالیت برخی نشریات ورزشی است که اصلاً جراید زرد می گویند. علی رغم وجود قوانین موضوعه، به دلیل نظارت ناکافی در این حوزه، این روند روز به روز گسترش بیشتری یافته است. علاقه گسترده مردم به اخبار و حواشی ورزش فوتبال، باعث شده که رسانه های مختلف و متعددی در این عرصه فعال شده و هر یک از آنان، برای رقابت با دیگری و جلب مخاطب بیشتر به حواشی و اخبار جنجال برانگیز و غیر واقعی موجود در عرصه ورزش فوتبال، توجه بیشتری نمایند.

ورود به زندگی خصوصی بازیکنان از جشن ازدواج تا تعداد ماشین های مورد استفاده و خریداری املاک، فعالیت های اقتصادی، حضور در فعالیتهای خیریه و عامل المنفعه و حتی درج اخبار کذب درباره بازیکنان، مربیان و تیم های مورد نظر، بزرگنمایی و مطرح کردن تعددی برخی از افراد (چهره سازی) و معرفی بازیکن یا مربی به باشگاه ها از جمله حواشی در مطبوعات ورزشی مذکورند.

بر اساس مستندات و گزارش های موجود در پرونده، موارد زیادی وجود دارد که برخی از مربیان و بازیکنان به منظور کسب شهرت و فضا سازی، برای بالا بردن قیمت قراردادهای خود و تحمیل وضعیت خود به باشگاه، وارد معامله با خبرنگاران می شوند تا با تهیه گزارش و فضا سازی تبلیغاتی، زمینه را برای رشد کاذب آنها فراهم آورند.

عکس این مساله نیز صادق است که در مواردی، خبرنگارانی با مراجعه به بازیکنان یا مربیان، آنها را تهدید می کنند که در صورت عدم پرداخت مبلغ مورد نظر، در این رسانه ها مورد تخریب واقع خواهند شد. هر دو عامل به دلیل ارتزاق فوتبال از سرمایه های دولتی و شبه دولتی است که پیش از این به آن اشاره شد.

سردبیر یکی از نشریات پرتیراژ فوتبالی در کمیسیون اصل ۹۰ اظهار داشت که هشت سال قبل، از بازیکنی ۱۰ میلیون تومان اخذ کرده تا یک هفته به صورت روزانه در صفحه اول روزنامه پوشش داده شود و همین کار باعث افزایش قیمت این بازیکن به مبلغ کلان در فصل نقل و انتقالات شد.

بر اساس گزارش یک دستگاه نظارتی و اظهارات ثبت شده در کمیسیون، برخی خبرنگاران با ارتباط گیری با مدیران عامل باشگاه ها تا بدین جا پیش رفته اند که با ارائه فهرستی از بازیکنان، مبادرت به تعیین تکلیف جهت خرید و فروش بازیکنان آن باشگاه نموده و برخی از بازیکنان نیز برای آنکه از قافله نقل و انتقالات جا نمانند با پرداخت مبالغی، حاضر به خرید و فروش توسط خبرنگاران مذکور می شوند و یا با اخذ وجه از بازیکنی، وی را به صورت کاذب برجسته کرده و با این کار، رقم قرارداد فصل بعد او افزایش یافته و تیم های بزرگترین ترغیب به عقد قرارداد با وی می شوند.

۳۵۰ تا ۴۰۰ میلیون ریال به خبرنگاران و مدیران برخی رسانه‌ها در قبال پشتیبانی خبری برای حضور یکی از بازیکنان در فهرست تیم ملی پرداخت شده است. اظهارات مضبوط در پرونده، حاکی از فعالیت برخی خبرنگاران ورزشی است که در صورت تلاش آنها و دعوت این بازیکنان به تیم ملی، مبالغی از

برای یکبار تعدادی از این عناصر رسانه‌ای توسط دستگاه‌های ذی ربط شناسایی شدند ولی علی‌رغم اعترافات که داشتند با آنها برخورد جدی صورت نگرفت و موضوع رها شد. برخی از این افراد که خود رسانه دارند، به صراحت عنوان می‌کنند که اخذ وجه از بازیکنان و مربیان برای مطرح کردن آنها، امری رایج در رسانه‌های ورزشی است که نمونه‌هایی از آن در پرونده مضبوط است.

این رویه در جامعه فوتبال به عرف تبدیل شده و به ادعان برخی از مدیران باشگاه‌ها آنان نیز از این روند ناسالم گلایه مند هستند، لیکن به دلیل فراگیر شدن و اینکه اگر در این مقوله همراهی نکنند، در فصل نقل و انتقالات، توان مبارزه با این را نخواهند داشت، در نهایت همراهی می‌کنند.

در کنار نشریات زرد ورزشی، یکی از برنامه‌های فوتبالی سیما نیز که مخاطبین بسیاری دارد، بر اساس گزارش‌های متعدد اهالی فوتبال و برخی شواهد و قرائت، نه تنها در افزایش ناهنجاری‌های این ورزش نقش فزاینده داشته است، بلکه برخی شائبه‌ها درباره نقش عوامل اصلی این برنامه، برای اتصال مربیان و بازیکنان خارجی به باشگاه‌های داخلی وجود دارد که موضوع قابل رسیدگی دقیق‌تر است.

بسیاری از اهالی فوتبال با ارائه مستندات و شواهد قابل اعتنا معتقدند که این برنامه با پرداختن به زشتی‌های فوتبال و دامن زدن به این موارد، تداوم می‌یابد. هرچند این برنامه، توانسته است در برابر برخی معضلات فوتبال هم نقش آفرینی کند اما در مجموع با بررسی عملکرد برنامه‌ای که حدود یک دهه قدمت دارد، به نظر می‌رسد که در این برنامه تلویزیونی، گرایش به حاشیه‌ها بیش از اصل شده باشد.

هیات نظارت بر مطبوعات مستقر در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - در تمام دولت‌ها - به دلیل توجه و تمرکز بر مطبوعات فعال در عرصه سیاسی و اجتماعی، از نظارت بر رسانه‌های ورزشی غفلت کرده‌اند به طوری که از نیمه تیرماه ۹۳ تا مهرماه همان سال از ۷۰ تذکر، تنها ۴ تذکر متعلق به مطبوعات ورزشی است! و در همین ارتباط شدید برخورد قضایی با مطبوعات ورزشی در مراجع قضایی تقریباً صفر بوده است.

ز- ضعف فرهنگی و اخلاقی

علیرغم اینکه تمام باشگاه‌های فوتبال، عنوان فرهنگی ورزشی را در ابتدای نام خود یدک می‌کشند، اما به جرأت می‌توان ادعا کرد که هم‌اکنون هدف واقعی در ورزش فوتبال ایران همانند کشورهای اروپایی علاوه بر نتیجه‌گرایی، نیل به شهرت و ثروت شده است و تنها چیزی در این ورزش به آن توجه نمی‌کنند، مقوله فرهنگ است.

شهرت و ثروت بالای مربیان و فوتبالیست‌های حرفه‌ای، پیروی کورکورانه برخی از آنها از فوتبالیست‌های غربی و قالب شدن تدریجی هنجارهای غربی، سستی بنیان‌های مذهبی و عقیدتی برخی از آنان و... در کنار کم‌توجهی به ترویج فرهنگ اسلامی، فاصله گرفتن از روحیه پهلوانی و عدم ارائه الگوهای مناسب به ورزشکاران، باعث ایجاد نوعی بی‌هویتی و بروز زمینه‌های آلودگی اقتصادی و اخلاقی شده است تا جایی که گزارش‌های رسمی، حکایت از روی آوری تعدادی از مربیان و بازیکنان به خرافه‌گرایی از جمله سحر و جادو دارد. متأسفانه با تسری این فرهنگ به عنوان آمال و آرزوهای پدران و مادران برای آینده‌فرزندان‌شان، شاهد بروز ناهنجاری‌های فرهنگی در میان نوجوانان و جوانان می‌باشیم که نیازمند چاره‌اندیشی‌های جدی، سریع و عمیق است.

در روند بررسی این پرونده، کارشناسان، مربیان، فوتبالیست‌ها و مدیران باشگاه‌ها اشاراتی به فساد اخلاقی رایج در بین برخی بازیکنان و حتی مربیان داشته‌اند که با توجه به در جریان بودن بخشی از این پرونده‌ها در مسیر قضایی، در این گزارش اشاره‌ای به آنها نمی‌شود.

گزارش های واصله و همچنین بررسی کمیسیون، حکایت از عدم نظارت فدراسیون و هیات های فوتبال استان ها بر وضعیت مدارس فوتبال به ویژه در پایتخت دارد. این مدارس با تبلیغ حضور چهره های سرشناس، به محلی برای سودجویی و درآمدزایی عده ای تبدیل شده اند و در موارد متعددی، حوادث ناگوار فرهنگی و اخلاقی در این مدارس رخ داده است.

در اکثر لیگ های اروپایی، تیم های پایه از ارزش و جایگاه بالایی برخوردارند به طوری که از دیگر کشورها برای آموزش به تیم های معتبر می پیوندند اما در فوتبال ما به دلیل عدم اعتنا به تیم های پایه، مدارس فوتبال رونق پیدا کرده اند که می باید با تغییر مقررات و ضوابط، این مدارس به تیم های پایه باشگاه ها منتقل و تبدیل به پشتوانه واقعی کشورمان شوند. بنا بر گزارش های غیررسمی، جمعیتی در حدود ۴۰ تا ۱۲۰ هزار نفر از نوجوانان در این مدارس حضور دارند.

در فوتبال بانوان نیز علی رغم حضور چهره های ورزشی و اصیل، گزارش های مستند و نگران کننده ای از وجود معضلات اخلاقی، روابط ناسالم و استفاده از بازیکنانی با ویژگی های بدنی خاص و ضعف شدید مدیریت و نظارت فدراسیون وجود دارد که در حال رسیدگی است.

ح- فرار مالیاتی

در حوزه فوتبال، علیرغم اقدامات قانونی سازمان امور مالیاتی جهت وصول مالیاتی تکلیفی و حقوقی از شاغلین فوتبال و وصول مبالغی از اشخاص حقیقی با حقوقی، در حال حاضر متاسفانه بدهی مالیاتی به انضمام جرایم فدراسیون فوتبال، باشگاه های ورزشی شاغل در لیگ برتر، مربیان، بازیکنان و سایر اعضاء کادر فنی، جمعا مبلغ ۴۷۲/۱۹۷/۷۷۵/۱۸۰ ریال می باشد که به دلایل نامعلومی، علیرغم پیگیری متعدد کمیسیون اصل ۹۰، سازمان امور مالیاتی، میزان بدهی باشگاه های ذوب آهن اصفهان، سپاهان و سیاه جامگان مشهد را اعلام ننموده است.

عدم قاطعیت سازمان امور مالیاتی و غفلت از اعمال مسیرهای قانونی یا قوه قهریه، نتیجه ای جز تضییع حقوق دولت را به دنبال نداشته است. مدیران فدراسیون فوتبال نیز طی سنوات گذشته تخلف نموده اند، چنانچه متصدیان امر در مقام اجرا نیز بدون هرگونه ملاحظه ای پس از تعیین مالیات بر اساس مقررات قانونی و عادلانه از اختیارات قانونی همانند ممنوع الخروج نمودن، توقیف اموال، انسداد حساب های بانکی استفاده نمایند و بین بدهکاران مالیاتی به لحاظ شهرت یا نفوذ، تبعیض قائل نشوند و مفاد قانون را قاطعانه برای همه یکسان اجرا نمایند و از فرصت های تجویز شده در متن قانون همانند بخشش یا تخفیف به موقع استفاده گردد، حقوق دولت نیز وصول خواهد شد.

سازمان امور مالیاتی از سال ۸۹ به بعد، عملکرد قابل قبولی در پیگیری امور مالیاتی این حوزه داشته است؛ اما قبل از آن، به دلیل دوگانگی در برخورد با برخی ورزشکاران حرفه ای، عده ای از این وضعیت سوءاستفاده نمایند.

بر اساس گزارش سازمان امور مالیاتی کشور تا تاریخ ۱۵ دی ۹۳، تعداد ۲۸۳ نفر از عوامل فوتبال شامل بازیکنان، مربیان و کادر فنی، به دلیل عدم پرداخت مالیات و فرار مالیاتی، ممنوع الخروج قطعی اند و الباقی در حال رسیدگی با در مرحله اجرائیه می باشند.

بیش از ۱۳۰۰ میلیارد ریال مبلغ بدهی باشگاه ها و بازیکنان و کادر فنی به سازمان امور مالیاتی کشور است که بخشی از این مبلغ، از سال ۸۰ تاکنون پرداخت نشده و این در حالی است که همواره از دیگر اقشار جامعه به تناسب و به راحتی، مالیات قانونی اخذ می شود؛ آن هم در شرایطی که مردم می بینند بسیاری از بازیکنان و دست اندرکاران فوتبال با قراردادهای میلیاردی، سوار بر خودروهای لوکس، جلو چشمان مردم مانور تجمل می دهند.

در میان بازیکنان بدهکار، چهره هایی وجود دارد که روزگاری در تیم های داخلی توپ زده اند و بعد به تیم های اروپایی رفته و از آنجا به تیم های اماراتی پیوسته و الان به ایران بازگشته و با فوتبال خداحافظی کرده اند، ولی هنوز مالیات چند صد میلیونی خود را نپرداخته یا مری ای

که به امپراتور معروف بود و سال هاست از ایران خارج شده، در حالی که پیش از ده میلیارد ریال بدهی مالیاتی دارد. دلیل این روند که موارد متعددی دارد، تعهدات مکرر فدراسیون فوتبال و باشگاه های کشور در قبال خروج این افراد است.

بر اساس بند ۹ گزارش حسابرس فدراسیون فوتبال، برای سال مالی منتهی به ۳۱ تیر ماه ۱۳۹۱ سرفصل حساب های پرداختی گروه، شامل مبلغ ۸/۳۴۹ میلیون ریال مانده بدهی سنواتی به سازمان امور مالیاتی تکلیفی و حقوقی می باشد که تاکنون در وجه سازمان مذکور پرداخت نگردیده و از بابت؟ ناشی از تاخیر در پرداخت بدهی مذکور نیز ذخیره ای در حساب ها منظور نشده است.

همچنین برای سال مالی منتهی به ۳۱ تیر ماه ۱۳۹۲ سرفصل حساب های پرداختی گروه، شامل مبلغ ۱۴/۵ میلیارد ریال مانده بدهی سنواتی به سازمان امور مالیاتی تکلیفی و حقوقی می باشد که تاکنون در وجه این سازمان پرداخت نگردیده و از بابت جرائم ناشی از تاخیر در پرداخت بدهی مذکور نیز ذخیره ای در حساب ها منظور نشده است.

بر اساس بند ۱۰ گزارش حسابرس فدراسیون فوتبال برای سال مالی منتهی به ۳۱ تیر ماه ۱۳۹۳ سرفصل حساب های پرداختی گروه، شامل مبلغ ۱۰ و ۲۰ میلیارد ریال به ترتیب مانده اسناد پرداختی سنواتی سررسید گذشته و واریزهای نامشخص و بدهی به سازمان امور مالیاتی تکلیفی و حقوقی می باشد که عمدتاً سنواتی بوده و تاکنون تعیین وضعیت نشده و بدهی مذکور در وجه سازمان مزبور پرداخت نگردیده و از بابت جرائم ناشی از تاخیر در پرداخت بدهی مذکور نیز ذخیره ای در حساب ها منظور نشده است که با توجه به موارد مطروحه و همچنین بدلیل عدم تشکیل پرونده مالیاتی در سازمان امور مالیاتی جهت عملکرد سال مورد گزارش و سال های قبل، وضعیت مالی فدراسیون مشخص نمی باشد.

مضافاً به استناد قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی کشور، معافیت مالیاتی فعالیت های معاف منوط به ارائه اظهارنامه مالیاتی به سازمان امور مالیاتی است که به دلیل عدم تشکیل پرونده در سازمان امور مالیاتی جهت عملکرد سال مورد گزارش و سال های قبل، اظهارنامه مالیاتی تنظیم و ارائه نشده است.

فدراسیون فوتبال طی سنوات گذشته برخلاف مفاد ماده ۱۸۶ قانون مالیات های مستقیم بدون اخذ گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت مالیات برای مربیان، و سایر اعضا، مجوز فعالیت صادر نموده و تخطی فوق به حکم قانون، مسئولیت تضامنی در پرداخت مالیات برای رئیس فدراسیون و رئیس سازمان لیگ ایجاد می نماید.

عمده مشکلات موجود در تکمیل فرایندهای مالیاتی ورزشکاران، عدم همکاری باشگاه های ورزشی در انجام تکالیف قانونی است که موارد ذیل، موجبات قصور و کوتاهی و تطویل در امر وصول و مطالبه حقوق حقه دولت می گردند:

۱/ عدم ارائه و تسلیم فهرست حقوق موضوع ماده ۱۶ قانون مالیات های مستقیم

۲/ تسلیم تعهدات کتبی متعدد برای صدور پروانه خروج از کشور یا تمدید اشتغال برای ورزشکاران و مربیان خارجی

۳/ عدم ارسال رونوشت قراردادها (طبق تبصره ۱ ماده ۱۰۴ ظرف سی روز پس از تاریخ انعقاد قرارداد رونوشت آن را به اداره امور مالیاتی ارسال دارند)

۴/ عدم ارسال رونوشت گواهی شده از اطلاعات درآمدی مؤدیان به اداره امور مالیاتی

۵/ عدم رعایت و کوتاهی در اخذ مفاصاحساب های مالیاتی

ط- جعل مدارک پایان خدمت سربازی

علیرغم اینکه بسیاری از ورزشکاران دوره های سربازی خود را گذرانده یا می گذرانند، تعدادی از عوامل فوتبال، با روش های متقلبانه، مبادرت به اخذ کارت پایان خدمت و معافیت از سربازی نموده اند. بر اساس پیگیری های صورت گرفته و گزارش های واصله، مدارک حدود ۵۰۰ نفر از

اشخاص دارای کارت پایان خدمت و معافیت بررسی گردید که بر اساس گزارش های دریافتی، در میان آنها علاوه بر فوتبالیست ها، تعداد معدودی خبرنگار، مجری، والیبالیست هم حضور داشته اند.

یکی از مربیان مطرح و شاغل در لیگ برتر به شرح مکتوب در کمیسیون اصل ۹۰، اعلام داشته جلسه ای در باشگاه فولاد منعقد شد و مدیرعامل وقت، در خصوص اخذ کارت معافیت از خدمت فرزندش، مطالبه ده میلیون تومان کرد که پس از پرداخت وجه به شخص معین و انجام اقداماتی، کارت معافیت از خدمت پسر این مربی، صادر گردید که البته بعد از بررسی، باطل شد.

حسب تحقیقات معموله و گزارش سازمان نظام وظیفه نیروی انتظامی و معاونت نیروی انسانی ستاد کل نیروهای مسلح، عده ای از بازیکنان فوتبال با مشارکت و معاونت بعضی از مدیران باشگاه ها و نیروهای نظامی و انتظامی، ضمن اخذ و ارائه تصدیق نامه های خلاف واقع، گواهی های جعلی از قبیل گواهی پزشکی، گواهی حضور والدین در جبهه و پرداخت رشوه موفق به اخذ کارت معافیت از خدمت سربازی شده اند تا بدین طریق ضمن فرار از خدمت سربازی، بتوانند با انعقاد قرارداد در تیم های مختلف تحصیل درآمد نمایند. در این پرونده، علاوه بر برخی عوامل نهادهای ذیربط در خصوص اعطای پایان خدمت و مدارک پزشکی، چهار مربی مطرح به عنوان واسطه، یکی از هیات های استانی فوتبال نقش داشته اند.

در خصوص موضوع کارت معافیت ها با اسناد غیرمعتبر، در کنار تبانی و جعل مدارک های صورت گرفته، یکی از دلایل این سوءاستفاده به ضعف موجود در قانون مجلس مربوط می شود مانند امتیازات مربوط به مضمولان تحت نظر کمیته امداد و فرزندان طلاق که لازم است، مجلس شورای اسلامی با تجدید نظر در این قوانین، جلوی سوءاستفاده ها را بگیرد.

یکی از بازیکنان با استفاده از طلاق صوری پدر و مادرش از فرصت معافیت استفاده کرده است یا بازیکنی با قرارداد ۹۰۰ میلیون تومانی در فوتبال، به دلیل اینکه مادرش تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) قرار داشته، معاف شده است!

در نهایت پس از بررسی های صورت گرفته توسط سازمان نظام وظیفه، از میان معافیت های اعطا شده به دلایل پزشکی، ۳۰ ماه جبهه و کفالت، ۵۹ مورد که مربوط به فوتبالیست ها بوده باطل و ۱۰ مورد نیز به دلیل عدم مراجعه بازیکنان به آن اضافه شد.

دستگاه های ذیربط نظامی با بررسی همه جانبه اتفاقات بوقوع پیوسته، با عوامل و عناصر خاطی داخلی خود، برخورد را انجام داده اند لیکن تاکنون فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ، نه تنها هیچگونه اقدامی را در خصوص این متخلفین (واسطه های در فوتبال و بازیکنان) انجام نداده اند بلکه در صدد توجیه این امر از طریق رسانه های جمعی و جلسات داخلی برآمده اند. نتیجه بررسی قضایی درباره متخلفین و مجرمین نیز تاکنون مشخص نشده است.

همچنین بر اساس آخرین گزارش های دریافتی، با وساطت وزارت ورزش، فدراسیون فوتبال و سازمان لیگ، ستاد کل نیروهای مسلح با حضور متخلفین در تیم های نظامی موافقت کرده است. متأسفانه مسئولان امر در جلساتی که برای بررسی این موضوع تشکیل شده، اظهار می دارند که اگر از این بازیکنان متخلف سوءاستفاده کننده در تیم های نظامی استفاده نشود، بابت قرارداد بازیکنان جایگزین، هزینه سنگین چند میلیاردی به این تیم ها تحمیل می شود! در حالی که این تصمیم بر خلاف عدالت و اصل مبارزه با تخلف و نوعی تشویق برای متخلفین به حساب می آید.

به عنوان نمونه می توان به وساطت وزیر ورزش و جوانان از رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، جهت همراهی دو تن از بازیکنان دارای کارت معافیت جعلی با تیم ملی در جام ملت های آسیا اشاره کرد که علی رغم تعهدات اخذ شده، یکی از این بازیکنان، جهت انجام خدمت سربازی به کشور بازنگشت و این موضوع، تبعات منفی در بین دیگر آحاد مختلف مردم اعم از کسانی که دوره سربازی را گذرانده اند یا در حال انجام وظیفه هستند و یا در شرف اعزام به خدمت سربازی هستند، داشت.

رهبان معظم انقلاب در تاریخ اول آبان ماه ۹۳ در دیدار قهرمانان و ورزشکاران مسابقات آسیایی و پارا آسیایی در خصوص نحوه برخورد با متخلفین ورزشی فرمودند: «از تخلفات قانونی هم به شدت پرهیز بشود چه تخلفات بین المللی چه تخلفات قانونی مربوط به داخل کشور. این جور نباشد که معنای قهرمان محوری در ورزش این باشد که هر تخلفی شد نادیده گرفته بشود؛ نه، تخلف، تخلف است از بالا تا پایین؛ مسئولین و غیرمسئولین، زبندگان و غیرزبندگان، قهرمانان ملی و قهرمانان ورزشی و قهرمانان صنعتی و قهرمانان سیاسی و هر کدامشان وقتی تخلف کردند باید مثل تخلف با آن برخورد بشود. سهل انگاری و سست انگاری در مسائل ورزش هیچ صلاح نیست.»

ی- تبانی

کارشناسان، فوتبالیست ها و مربیان فوتبال، معتقدند تبانی در بسیاری از بازی ها به خصوص بازی های پایانی لیگ در بین تیم های در کورس قهرمانی و یا تیم های در حال سقوط در لیگ یک در مرحله صعود تیم ها به لیگ های بالاتر صورت می پذیرد.

بر اساس گزارش دستگاه های نظارتی، حسب تحقیقات معموله و اظهارات برخی از کارشناسان و اهالی فوتبال به شرح مکتوب در سابقه، تبانی توأم با رشاء و ارتشاء در فوتبال ایران وجود دارد که مصادیقی از آن کشف گردیده است. تبانی در بعضی از مسابقات لیگ برتر و لیگ ۱ و ۲ تحقق می یابد. اوج بروز این پدیده شوم در مواعد حساس مسابقات که موثر در قهرمانی یا سقوط و ابقاء تیم ها است، ظاهر می گردد.

عوامل مباشر در تبانی بر اساس مستندات، برخی از مسئولان میانی، مدیران و کارکنان وقت فدراسیون با بازیکنان و مدیران تیم ها، بین داوران و مدیران تیم ها و بازیکنان اتفاق می افتد. شکل و شیوه های تبانی، مصادیق مختلفی دارد که دعوت شدگان به کمیسیون اصل ۹۰ و برخی از مسئولان نهادهای نظارتی و امنیتی به این موارد، اینگونه اشاره کرده اند:

برخی اوقات هنگام قرعه کشی به برگه گزینه مورد دلخواه خود چسب مایع می زنند و به شخص مورد نظر می گویند هر وقت دست شما به چسب خورد، قرعه را بردار همانند فینال جام حذفی چند سال پیش که رفت و برگشت بین دو تیم مطرح بود، به همین شکل عمل شد.

پرداخت رشوه به بازیکنان برای کم کاری در زمین، درگیری عمدی منجر به اخراج، خطای عمد منجر به پنالتی با وعده انتقال به تیم های بزرگ با قراردادهای کلان و پرداخت رشوه به داور برای داوری یک سوپه که برای این موارد از ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون ریال پرداخت می شود.

پیشنهاد پرداخت مبلغ ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال توسط مدیرعامل یکی از باشگاه های مطرح به مدیر عامل تیم مقابل که پس از نپذیرفتن، دروازه بان تیم مورد تطمیع قرار می گیرد، پرداخت ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیون ریالی به مربی تیم های درجه دو در قبال باختن بازی.

کاپیتان سابق یکی از تیم های مطرح لیگ برتر اعلام داشته که در یکی از مسابقات حساس که سرنوشت قهرمانی معلوم می شد، سرپرست تیم ما قبل از بازی به من اعلام کرد که در توافق با داور، مبلغی را طی یک فقره چک تحویل داور داده اند، چنانچه تا دقیقه ۸۰ بازی نتیجه برد داشت، نیازی به کمک داور نیست ولی اگر بازی مساوی پیش رفت، داور باید برای ما پنالتی بگیرد و کاپیتان باید پنالتی را بزند. بازی به دقیقه ۸۳ رسید که داور در فرصتی نزد من آمد و با عصبانیت گفت که چرا توپ را در ۱۸ قدم نمی فرستید که توپی را فرستادم و او به ناحق پنالتی گرفت.

برخی از چهره های سرشناس و نامدار فوتبال ایران، در عین حال که از وجود تبانی در بین دست اندرکاران (داور با عوامل تیم ها) ناراحتند و آن را پدیده زشت و مخربی برای ورزش می دانند، اما در عین حال با این توجیه که اگر به این وضع تن ندهند و اقدام نکنند، از دیگران عقب می مانند، در مواردی سراغ تبانی رفته اند از جمله پرداخت ۱۰ هزار دلار به داوری مشهور که مطابق قرارداد اگر داور نمی توانست بازی را به نفع پرداخت کننده در بیاورد، باید نیمی از مبلغ را برمی گرداند.

قابل ذکر است که حسب گزارش نهادهای ذیربط و اظهارات اصحاب فوتبال در اکثر این موارد مبالغ دریافتی مستقیماً به حساب داور، بازیکن یا مربی و مدیرعامل واریز نمی‌شود، بلکه از شماره حساب دوستان و آشنایان و گاه در قالب قراردادهای صوری، نقل و انتقال پول صورت می‌گیرد. نمونه‌هایی از این موارد که توسط عناصر پرداخت‌کننده و یا شاهدان عینی و یا توسط نهادهای نظارتی به کمیسیون گزارش شده است، بسیار است.

بر اساس اسناد موجود، رئیس سابق فدراسیون فوتبال طی نامه‌ای رسمی در تاریخ ۸۴،۱۰،۲۴ به ریاست وقت شعبه یک بازپرس دادسرای ناحیه ۶ تهران، پیشنهاد رسوه از سوی رئیس کنونی کمیته حقوقی و مقررات فدراسیون فوتبال را محرز دانسته است.

ک- شرط‌بندی

شرط‌بندی یکی از پدیده‌های منفی رو به رشد در عرصه ورزش کشور، خصوصاً مسابقات فوتبال شده است. این پدیده باعث شده تا عده‌ای برای برنده شدن در شرط‌بندی‌ها به تبانی با برخی بازیکنان و داوران روی آورند. این پدیده منفی، عمدتاً از طریق سایت‌های شرط‌بندی و همچنین فروش اوراق پیش‌بینی نتایج مسابقات داخلی و خارجی صورت می‌پذیرد. بدیهی است، نقش شرط‌بندی در نتایج ورزشی تاثیرگذار بوده و در این خصوص، علاوه بر برخی از بازیکنان، تعدادی از داوران نیز می‌توانند با باند‌های شرط‌بندی در تغییر نتایج تیم‌ها تاثیرگذار باشند که شواهدی از این دست موجود است.

سایت‌های شرط‌بندی در کشور ما تحت عنوان پیشگویی مسابقات فوتبال، فعال بوده و تبلیغات آنها توسط برخی رسانه‌ها و سایت‌ها، پیامک‌های ارسالی از طریق مخابرات و ... انجام می‌پذیرد. مسئولین سایت‌ها فوق و بخشی از افراد با اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دیگر ارگان‌ها با انتشار فرم‌هایی در مراکز فرهنگی و کیوسک‌های مطبوعاتی و یا فضای مجازی، به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

شرط‌بندی به دو روش سنتی و برخط (آنلاین) انجام می‌گیرد که در روش سنتی، شرط‌بندی‌ها پاتوق‌هایی در نقاط مختلف شهر دارند که با تجمع، مبادرت به شرط‌بندی با موضوعات نتیجه مسابقه، اولین کرنر، اولین گل، اولین پنالتی یا اولین اوت می‌کنند. هر دو روش، باعث اعتیاد برخی خانواده‌ها به این امر، وارد آمدن لطمه به چرخه اقتصادی کشور، ورود لطمات مادی به قشر آسیب‌پذیر جامعه، خروج ارز از کشور و همچنین ایجاد فساد و تبانی در بدنه فوتبال و گسترش و تسری این موضوع به سایر رشته‌های ورزشی و تحصیل مال نامشروع می‌گردد. به طوری که در مواردی، عناصر پشت صحنه این شرط‌بندی‌ها برای نتیجه برد، وارد مذاکره با بازیکنان و داوران می‌شوند تا مطابق پیش‌بینی آنها برخی اقدامات در داخل زمینه مسابقه صورت گیرد را انجام دهند که خود یکی از دلایل مهم در ایجاد فساد در این ورزش بوده است.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در یک مورد، با با توجیه اینکه درصد قابل توجه درآمد حاصله، صرف ورزشکاران از کارافتاده می‌شود، به یکی از مجموعه‌ها مجوز فعالیت داده است و برخی از کارکنان سابقه سازمان لیگ در این خصوص فعالیت‌هایی داشته‌اند. در زمینه شرط‌بندی، پلیس فتا اقدامات قابل تامل و در خصوص سایت‌های شرط‌بندی در شمال کشور، دستگیرهایی داشته است.

مطابق نظر مراجع عظام، شرط‌بندی در این قبیل مسابقات به این معنا که هر کس بازنده شد، چیزی را به برنده بدهد یا کاری برای او انجام دهد، حرام است. مطابق نظر اعلامی مقام معظم رهبری نیز «این عمل که افرادی با پرداخت پول در مسابقات شرکت کرده و به افرادی که پاسخ صحیح داده‌اند، مبلغی پرداخت شود، حکم برد و باخت را دارد، جایز نیست.»

بنابراین شرط بندی بین دو طرف مسابقه و بین تماشاگران حرام است. اینکه عده ای وارد سایتی شوند یا برگه هایی را با پرداخت مبلغی، خریداری کرده و درباره نتیجه مسابقات نظر داده و پیش بینی کنند و بر این اساس و در صورت نظر صحیح، مبلغی دریافت کنند، نیز مرتکب شرط بندی حرام می شوند و دادن مبلغی از این درآمد به موسسات خیریه، توجیهی برای انجام دادن کار حرام نیست.

ل - دوپینگ

مصرف، توصیه، تشویق، تجویز و یا تسهیل استفاده از هرگونه ماده نیروزای داخلی یا خارجی که باعث برتری ورزشکاران در مقابل حریف یا حریفان به صورت ناعادلانه یا کاذب شود، دوپینگ به حساب می آید. در فوتبال دنیا و ایران، عده ای با درآمدهای نجومی به خرید و فروش و قاچاق داروهای دوپینگ مبادرت می کنند.

بر اساس اظهارات ریس اسبق کمیته مبارزه با دوپینگ فدراسیون فوتبال که به لحاظ عدم اجرای عدالت و دخالت اشخاص غیر مرتبط در زمان ریاست فعلی فدراسیون از سمت خود کناره گیری کرد، امروزه نظام مبارزه با دوپینگ در ایران و برخی کشورها حدود ده سال از نظام دوپینگ دنیا عقب تر است. اما علیرغم کمبود امکانات علمی و تجهیزات، بر اساس نمونه گیری های موردی، دوپینگ تعدادی از فوتبالیست های ایرانی ثابت شده است. بر اساس آمار از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ شیوع ارتکاب دوپینگ در فوتبال ایران ده برابر آمار جهانی این رشته بوده است. غالباً موارد دوپینگ در ایران از گروه استروئیدهای آنابولیک از نوع ناندرولون می باشد.

پیشنهادات و اقدامات اجرایی:

۱ - ضروری است وزارت ورزش ضمن بازخواست از معاون ورزش قهرمانی خود، با تحریک بیشتر در مجمع فدراسیون فوتبال، اقدامات لازم جهت رفع نواقص اساسنامه و برخورد با خاطیان در موارد نقض اساسنامه به ویژه در خصوص مسائل مالی را پیگیری کند و تخلفات مربوط را به مراجع آسیایی و جهانی فوتبال اعلام کند.

۲ - مجمع عمومی فدراسیون فوتبال علیرغم علم و اطلاع از اقدامات خلاف قانون و مقررات اعضای هیات رئیسه و رئیس و دبیر کل فدراسیون فوتبال، نارضایتی مردم و نقض مکرر مقررات، علی القاعده می بایستی نسبت به استیضاح اعضای و اتخاذ تصمیم مبنی بر برکناری آنان بر اساس صلاحیت های ذاتی اقدام می کرد ولی با توجه به دلایل ذکر شده در ابتدای این گزارش - نحوه انتخاب اعضای این مجمع - اعضای آن همواره طی ۸ سال گذشته، سکوت اختیار نموده و از انجام وظایف قانونی خود امتناع کرده اند. با توجه به عضویت معاون ورزش قهرمانی و حرفه ای وزارت ورزش و جوانان در فدراسیون فوتبال، باید پاسخگو باشند.

۳ - روند حاکم بر انتخابات رئیس فدراسیون حاکی از انتصاب است و نه انتخاب، زیرا به دلیل چیدمان مجمع که افراد حاضر آن غالباً منصوب رئیس فدراسیون می باشند، چرخش افراد را در منصب ریاست فدراسیون محدود نموده و حسب نظر کارشناسان و پیشکسوتان، ضروری است تا با رعایت مقررات مرتبط اساسنامه در موضوعات ترکیب اعضای مجمع، سن اعضای هیات رئیسه و رئیس فدراسیون، ترکیب اعضای بعضی از کمیته ها، سازمان اداری، امور مالی، نحوه گزینش و انتخاب و شرح وظایف و مسئولیتهای ارکان قضایی و مراجع داوری فوتبال و... با قید فوریت اصلاحاتی ایجاد شود تا انتخابات پیش رو بر اساس اساسنامه جدید انجام شود و بسیاری از مشکلات مدیریتی فوتبال مرتفع گردد.

در خصوص ترکیب اعضای مجمع در حال حاضر متخصصین فوتبال که دارای اهلیت می باشند در اداره فوتبال کمترین نقش را دارند. لذا به وزیر ورزش و جوانان به عنوان عضو عالی مجمع اعلام گردد با قید فوریت با رعایت مجاری حقوقی، نسبت به اصلاح قانونمند اساسنامه اقدام و علاوه بر اعضای فعلی، در ترکیب مجمع ترتیبی اتخاذ نمایند تا:

- کلیه روسای فدراسیون فوتبال بعد از انقلاب اسلامی،

- کلیه مربیان ایرانی تیم ملی بزرگسالان،

- کلیه کاپیتانهای تیم ملی بزرگسالان،

- رئیس و دبیر کمیته المپیک،

- کلیه معاونین وزیر ورزش و جوانان،

- دو نفر حقوقدان آگاه به مسائل فوتبال که حداقل ۵ سال سابقه خدمت در حوزه فوتبال را داشته باشند،

- پنج نفر از مربیان با معرفی کانون مربیان،

- پنج نفر از بازیکنان ملی با معرفی کانون بازیکنان،

- پنج نفر از داوران با معرفی کانون داوران،

به عنوان عضو مجمع فوتبال انتخاب شوند. تغییر ترکیب و نحوه انتخاب رئیس فدراسیون فوتبال، یکی از مهمترین اقدامات برای رفع اشکالات موجود و زدودن چهره فساد از ورزش فوتبال خواهد بود.

۴- با ورود مدیران غیر متخصص در فدراسیون و حاکم شدن مدیران صنعتی به واسطه تاثیر هیات مدیره ها بر اکثر باشگاه های فوتبال و نداشتن مشاورین دارای صلاحیت و تفوق نتیجه بر کیفیت از نگاه این مدیران، غالب سرمایه های پیش بینی شده صرف باشگاه های بزرگسالان شده، عملا تیم های پایه اعم از نوجوانان، جوانان و امید به حال خود رها شده اند که ضروری است وزارت ورزش و جوانان برای این مهم، چاره اندیشی کند.

۵- بازیکنان سالاری، مربی سالاری، افزایش نقش رهبران (لیدرهای) ورزشی در باشگاه ها، فرهنگ سوء و منفی رایج در سکوهای ورزشی و ظهور پدیده تخریب سازماندهی شده تیم رقیب، توسط تعدادی از هواداران تماشاگر نما، از مصادیق عدم تناسب شقوق مختلف فوتبال حرفه ای در کشور می باشد که تنها راه اصلاح آن، سپردن مدیریت این ورزش به مدیران با سابقه و مرتبط با فوتبال و دارای شرایط صلاحیت عمومی می باشد. وزارت ورزش برای جلوگیری از روند تخلفاتی که منجر به بروز فساد در این ورزش برطرفدار می شود، باید با نظارت بیشتر و الاح اساسنامه از طرق قانونی، روند بکارگیری مدیران سیاسی غیر مرتبط یا چهره های همسو، مطیع و بی اراده (اما غیر مدیر و غیر فوتبالی) را اصلاح نماید.

۶- جریانی قوی در درون این رشته ورزشی به دلیل سوء استفاده های کلان مالی (که از وضعیت بهره مندی فوتبال از بخش غیر خصوصی دارد)، اجازه خصوصی سازی در این ورزش را نمی دهد. بنابراین، علاوه بر لزوم تقویت نظارت دستگاه های دولتی و شبه دولتی بر هزینه تیم هایی که مورد حمایت آنها هستند به عنوان اقدامی موقت، راه کار اصلی، اجرای قانون واگذاری تیم های دولتی و نیمه دولتی به بخش خصوصی است که یکی از مهمترین عوامل کاهش فساد ساختاری در ورزش فوتبال می باشد. پرداخت های هنگفت در کشورهای مختلف از طریق بخش خصوصی است. بنابراین یکی از مهمترین عوامل وجود فساد در فوتبال ایران، ارتزاق این ورزش از بودجه عمومی و شرکت های دولتی به همراه عدم نظارت است. نقش نظارتی دیوان محاسبات کشور در این زمینه غیر قابل تردید است که در عمل بسیار ناچیز است و لذا باید خصوصی شدن فوتبال به طور جدی پیگیری شود.

۷- هدف از ورزش، علاوه بر سلامت جسمانی، رسیدن به کمالات و اشاعه منش پهلوانی است که متأسفانه به دلیل تامین مالی فوتبال از بیت المال و نبود نظارت بر آن، زندگی تجملاتی ورزشکاران و نتیجه گرایی مدیران و مربیان و اشاعه آن به سکوها شاهد نزول اخلاق در فوتبال کشورمان هستیم که این امر باید از طریق وزارت ورزش، فدراسیون فوتبال و تقویت بعد فرهنگی در باشگاه هایی که عنوان فرهنگی ورزشی را یدک می کشند، ساماندهی شود.

۸- اعمال سلیقه مقررات توسط ارکان قضایی فدراسیون فوتبال، قابلیت رسیدگی سریع و همه جانبه دارد. در خصوص قضات دادگستری که برخلاف مقررات قانونی، ضمن نقض قانون و بخشنامه های اصداری از سوی ریاست محترم قوه قضائیه، در فدراسیون فوتبال مشغول به کار بوده اند یا می باشند و مرتکب تخلف انتظامی گردیده اند، مراتب جهت رسیدگی به قوه قضائیه، دادستان انتظامی قضات و دادستان عمومی و انقلاب تهران اعلام گردد و از جهت اتخاذ تصمیم، مطابق اساسنامه فدراسیون فوتبال، مراتب به وزیر ورزش و جوانان اعلام تا در مجمع و عنداللزوم هیات رئیسه مطرح گردد. لازم به ذکر است اعضاء ارکان قضایی فوتبال، الزاماً نباید قاضی باشند.

۹- در خصوص رواج شرط بندی که یکی از عوامل مهم در بروز فساد در اکثر ورزش ها می باشد، با همکاری مراجعی همچون قوه قضائیه، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و وزارت ورزش و جوانان، ضمن ابطال مجوزهای صادره سایتها و موسساتی که در این زمینه اقدام می کنند، مکان های محل تجمع شرط بندی که در گزارش کمیسیون معرفی شده اند، تعطیل و عوامل آن مجازات شوند و یا لاقلاً ارتباط تشکیلاتی آنها با دست اندرکاران ورزش قطع گردد.

۱۰- نظر به اینکه سفرهای خارجی مدیران فدراسیون فوتبال طی سالهای گذشته تقریباً در انحصار رئیس فدراسیون و دبیر کل معزول آن بوده است و از قبل تعداد قابل توجه این سفرها بعضاً علاوه بر تحمیل هزینه به فدراسیون، در قالب حق ماموریت و هدایا درآمدهایی تحصیل شده است، در بررسی مقام قضایی نسبت به بازگرداندن هزینه های اضافی، اقدام گردد.

۱۱- در خصوص بدهی مالیاتی فدراسیون، ضمن ضرورت شفاف سازی قراردادهای مالیات باشگاه ها، مربیان و بازیکنان، بعضی از شاغلین حوزه فوتبال، باید اخذ شود و وزیر امور اقتصادی و دارایی، ضمن جلوگیری از تصمیمات سلیقه ای در سازمان مالیاتی، با متخلفین برخورد اداری صورت دهد و عنداللزوم موضوع به قوه قضائیه جهت رسیدگی و صدور حکم قضایی ارسال گردد.

۱۲- در خصوص تخلفات متعدد اعضاء هیئت رئیسه فدراسیون فوتبال، خصوصاً رئیس فدراسیون ضمن احصاء نوع تخلفات، مراتب فوراً به وزیر ورزش و جوانان اعلام تا ضمن نظارت قانونی با تشکیل مجمع فدراسیون و قرائت تخلفات قبل از انقضاء مهلت قانونی، نسبت به متخلفین مطابق اساسنامه اتخاذ تصمیم نمایند و جهت رسیدگی به اتهامات رئیس فدراسیون و دبیر کل معزول با قید عناوین مجرمانه، مراتب سریعاً به قوه قضائیه اعلام گردد تا اقدام قانونی صورت گیرد.

۱۳- افزایش بی رویه اموال مدیران شاغل در فدراسیون و باشگاه ها و واسطه ها طی سالهای گذشته، مستلزم رسیدگی دقیق و تخصصی توسط قوه قضائیه است. برخی از این افراد روزی که وارد این ورزش شدند، هیچ ثروتی در اختیار نداشتند اما در حال حاضر از جمله داوطلبان خرید بزرگترین باشگاه های کشور هستند. قاطعیت و عدم مسامحه و ملاحظات در این امر مهم چاره ساز است.

۱۴- یکی از مهمترین دلایل گسترش فساد در فوتبال، ضعف نظارت در بخش نشریات و پایگاه های خبری مرتبط با این ورزش و وجود انحصار در برنامه های ورزشی تلویزیونی است که هر کدام موجب امنیت برای تخلفات رسانه ای شده است. در این خصوص ضروری است هیات نظارت بر مطبوعات و

حالی که نظارتی در ابعاد فنی و فرهنگی صورت نمی‌گیرد و همین موضوع، سبب پیدایش آسیب‌هایی شده است. برخی از کارشناسان معتقدند که این مدارس، باید به تیم‌های پایه باشگاه‌ها منتقل شده تا سازماندهی مناسبی درباره آنها صورت گیرد و مراجع نظارتی بتوانند با تنظیم قواعد و مقررات لازم اعمال نظارت کنند.

۱۶. علاوه بر اصلاح قوانین مربوط به مجلس، با توجه به تاکید مقام معظم رهبری در خصوص برخورد با متخلفین اگرچه سابقه قهرمانی در ورزش داشته باشند، ضروری است فدراسیون فوتبال در نحوه برخورد با تخلفات، قاطعیت بیشتری اعمال کند و به شکلی عمل نکند که تلقی افکار عمومی، تشویق متخلفین باشد. مانند آنچه در برخورد با فوتبالیست‌های متخلف و مجرم در معافیت‌های جعلی صورت گرفته است. متأسفانه در حال حاضر به اقرار و اعتراف بیش از ۹۰ درصد از دست‌اندرکاران فوتبال، وجود تبانی در ورزش امری اجتناب‌ناپذیر است و تعدادی از تیم‌های ورزشی برای دستیابی به اهداف آشکار و پنهان خود، دست به این اقدام ناپسند می‌زنند، اما مسئله اینجاست که پس از شناسایی این عناصر، برخورد لازم با عوامل آن صورت نمی‌گیرد که باید این موضوع از دو بعد ضعف اجرای قوانین در فدراسیون و وضع مقررات لازم اصلاح شود.

۱۷. ضروری است تظلم خواهی، شکایات اشخاص حقیقی علیه برخی از مدیران فدراسیون و سازمان لیگ با احصاء عناوین مجرمانه به صورت مجزی، جهت رسیدگی به مراجع ذیصلاح ارسال گردد.

با توجه به دلایل: ۱- سوءمدیریت ۲- ارسال پاسخ‌های مبهم، موهوم و خارج از موعد قانونی به کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی که طبق قانون جرم تلقی می‌شود ۳- سکوت در مقابل مفاسد موجود خصوصاً مفاسد مالی در فوتبال ۴- انتصاب بعضی از اشخاص فاقد اهلیت با سوابق سوء در سمت‌های مهم فدراسیون ۵- انتصاب نایب رئیس اول فدراسیون فوتبال به عنوان رئیس کمیته اخلاق بر خلاف بند ۴ ماده ۶۰ اساسنامه فدراسیون ۶- انتصاب و اشتغال قضات در ارکان قضایی فدراسیون، برخلاف قانون و بخشنامه‌های رئیس محترم قوه قضائیه ۷- استتکاف از اعلام جرم به دستگاه قضایی در پرونده‌های فدراسیون از قبیل جعل، استفاده از سند مجعول، کلاهبرداری، تحصیل مال از طریق نامشروع، رشاء و ارتشاء، صدور تصدیق‌نامه‌های خلاف واقع، ۸- دخالت و اعمال نفوذ در ارکان قضایی و پرونده‌های مهم برخلاف بند ۳-۳ از ماده ۶۰ اساسنامه فدراسیون ۹- سوءاستفاده از موقعیت شغلی ۱۰ اشتغال غیرقانونی در فدراسیون فوتبال با توجه به مقررات مرتبط و با قید فوریت، نسبت به برکناری و برخورد با متخلفین اقدام و مراتب را با ذکر کلی موضوعات از طرق قانونی ممکن به کنفدراسیون فوتبال؟ و فدراسیون جهانی فوتبال اعلام شود. مستندات موارد ده‌گانه مذکور همراه با اسامی متخلفان در کمیسیون موجود است.

متعاقب اقدامات فوق‌الذکر، لازم است به تناسب جرایم یا تخلفاتی که در این گزارش به افراد مختلفی منتسب گردیده است، مراتب جهت رسیدگی در خصوص برخی افراد و تعداد دیگری از مسئولان فدراسیون به قوه قضائیه و یا سایر مراجع ذیصلاح ارسال شود.

همچنین با توجه به اهمیت موضوع و تعدد تخلفات و جرایم اعلامی و لزوم برخورد قاطعانه با متخلفان و مجرمان، پیشنهاد می‌شود به موازات رسیدگی قضایی کارگروهی ویژه با حضور نمایندگان دستگاه قضایی، کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات کشور، وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی، وزارت ورزش و جوانان در قوه قضائیه تشکیل تا ضمن ارائه راهکارهای قانونی و نهایتاً صدور احکام قاطع و بازدارنده، برای همیشه چهره فساد از فوتبال را زدوده شود و متهمین نیز به مجازات قانونی محکوم گردند.

در خاتمه، قابل ذکر است که با توجه به گستردگی موضوعات و گزارش‌های اخیرالوصول پرونده در خصوص صورت‌های مالی فدراسیون و سازمان لیگ، فوتبال و فوتسال بانوان، نحوه پرداخت درآمدها توسط سازمان لیگ به باشگاه‌ها، ادعای فساد مالی بعضی از مدیران فدراسیون، عملکرد رسانه ملی در بخش فوتبال، شرکت‌های افق سبز، صدرا، موسسه سازمان لیگ، قراردادهای فدراسیون و سازمان لیگ با اشخاص حقیقی و حقوقی، پرداخت رشوه، پرونده همچنان در این کمیسیون مفتوح و رسیدگی آن ادامه دارد.